

BARINGKUAS

REBOLUSYONARYO A DYARYO TI UMILI TI CAGAYAN VALLEY

2021

ENERO - MARSO

P20.00

EDITORIAL

Idauloan ti Masa, Irussuat dagiti Opensiba

Nakaro ken kumarkaro pay ti panagsagaba ti umili a Pilipino iti kinarigat ken pannakagundaway. Pinapartak ti krisis ti pinansya ti 2008 ken ti agdama a pandemya ti panagsuek ti agbugbugnot a sistema a malakolonyal ken malapyudal ti pagilian.

Simmadsad ti ekonomiya ti sangapagilian, a kakaroanen manipud idi leppas ti Maikadua a Gubat ti Sangalubongan. Riribok, napnuan pannakaupay ken pannakarakrak ti insangbay daytoy iti adu a biag ken kabiagan dagiti masa. Nakaad-du ti naawanan trabaho a mangmangged, mala-mangmangged ken peti-burges, ken dagiti Pilipino nga agrabtrabaho iti ballasiw-taaw. Adu pay ti nagserra a babassit ken

dadakkel a negosyo. Nagsardeng ti panagtaray ti 75 porsyento ti ekonomya gapu iti krisis a kimmaro pay ita a pandemya.

Awan pilpilien ti panagtama ti bayrus ngem kakaroan ti saplit ti pandemya kadagiti marigrigat ken nababa-akintengnga a mannalon ken mangmangged-talon nga isu't kaaduan iti rehiyon. Agtultuloy ken kimmaro ti panaggamrud ti daga ken panangipaidam ti karbengan

dagiti mannalon ken nailian a minorya a tagikuaen ti daga, uray ti adu a tipo ti malapyudal a pananggundaway. Dagiti mannalon nga isu't prodyuser ti makan, ket inaldaw-aldaw nga agparikot nu sadinno ti pangalaan ti makan ken pangbiag ti pamilya.

Makatawenen ti napalabas, ngem agingga ita, agar-arudok latta ti *mass testing*, nakapuy ti *contact tracing*, kurang dagiti pasilidad para iti kwarantina ken panagpaagas. Idi pay napalabas a tawen a nangrugin ti panagbakuna kontra bayrus iti adu

LINAON

EDITORIAL

1 Idauloan dagiti Masa, Irussuat dagiti Opensiba

AGDAMA A KASASAAD

4 Agsagsagaba iti Nakaro a Pannakagunday ti Umili ti Cagayan Valley

6 Ti Kinapudno iti Likudan dagiti Pambar

8 Panagminas iti Karayan ti Cagayan iti Linged ti “Dredging”

PASISMO TI ESTADO

10 Ladawan ti Pasista a Berdugo

11 ‘Barangay Development Fund’: ‘Pork Barrel’ dagiti Heneral

13 Bogus a Panagpasurrender ti AFP, Kinondenar

14 Pannakatiliw ni Calixto Cabildo

TIGNAYAN TI BABBAI

15 Ka Marly: Babai a Kadre ti Partido ken Opisyal ti NPA

ARMADO A DANGADANG

18 Interbyu kenni Ka Elias Almazan

20 Base a Masa ti Rebolusyon: Lumawlaw, Umun-unek

AMMO YO KADI?

22 150 a Tawen ti Komuna ti Paris

KULTURA

23 Daniw: Saan Laeng a Numero ti Singkwenta’y Dos

a pagilian ken adda met nautang ti rehimen a para iti bakuna. Ngem nakabaybayag aginggana ita ti panagbakuna, mano-gasut a ribo pay laeng ti nabakunaan. Daytoy ket gapu ti dakkel a paset ti nautang ket inbulsa met ni Duterte ken dagiti kakumplotna. Ti Pilipinas ngarud ti kauudian a pagilian iti Akindaya nga Asya iti panangirussuat ti panagbakuna. Ita ket insubli manen ti *lockdown* iti National Capital Region ken kaasidegna a probinsya gapu ti kellaat a panagadu ti baro manen a nainpeksyon.

Kabayatanna, P2.5 bilyon laeng manipud iti nailian a badyet ti 2021 ti inlatang ti rehimen a para iti bakuna. Idinto a nagdakkel ti inyalokar para iti minamauyong a kampanya daytoy a “kontra-insurhensya” – P19 bilyon para iti *National Task Force to End Local Communist Armed Conflict* (NTF-ELCAC) ken P33 bilyon para iti “modernisasyon” kano ti *Armed Forces of the Philippines*. Paralisado payen dagiti ospital kadagiti syudad iti panangsango ti pandemya, ngem nakarkaro a nakaledleddaang ti kasasaad dagiti ospital iti probinsiya ken kaaw-awayan. Anninag laeng amin dagitoy ti kinaawan-panangisakit ti agdama a rehimen iti pagsayaatan ken salun-at ti umili!

Saan a ti panangpaksyat iti pandemya ken panagungar ti umili manipud iti nakadasay a kasasaad ti prayoridad ni Duterte, nu di ket ti panangpabus-oy kadagiti pagayatan ken pannakabsog

dagiti militar. Nakarkaro a bulgaran a panaggasta ken korapsyon iti pondo ti pagilian, kagiddan ti immirteng a militarisasyon ken terorismo ti estado ti insungbat ni Duterte iti pandemya. Iti babaen ti Anti-Terror Law, kimmaro pay dagiti *red-tagging*, panangliplipit, panangallilaw, panagdangran, panangtiliw ken panagpatay iti uray asinnoman a pagsuspetsaan ti militar ken pulisya, pada iti aw-away ken syudad. Kasta met dagiti nagastos ken napapaut nga operasyon, panaguper ken panagkampo ti militar kadagiti umad-adu a barbaryo. Lallalo pay a makapadanag ti panangbaybay-a ken kinaawan-bain ti rehimen na ngem iti mismo a bayrus a COVID-19.

Agkamakam ni Duterte nga iyaramid ti gannuatna nga agtultuloy nga agturay, aglaylayon ngem Hunyo 2022. Pinartakan dagiti bunggoyna iti Kongreso a lutoen ti pannakabalbaliw ti konstitusyon. Panggepda a pairotan pay ti panagkontrol dagiti dadakkel a ganggannaet a kapitalista iti ekonomya ti pagilian ken ipatungpal ti awtoritaryan ken diktadurya a panagturay iti nagan ti “pederalismo”. Panggep pay ni Duterte a makaliklik a saan a maipupok ken masentensyaan kadagiti adu a krimenna iti panagleppas ti terminona kas presidente. Dakkel ti posibilidad a ti putotna a ni Sarah a mayor ti Davao City, wenna ti maysa pay a matalek a taw-anna, ti patarayan a para-presidente, nu ipalubosna a maituloy ti eleksyon inton Mayo

Ti **BARINGKUAS** ti opisyal a pagiwarnak ti rebolusyonaryo nga umili ti Cagayan Valley. Ipabpablaak daytoy ti Partido Komunista ti Pilipinas iti rehiyon ti Cagayan Valley iti maminsan kada tallo a bulan.

Aw-awisen ti patnugutan dagiti agbasbasa nga mangtedbiang para iti panangpadur-as pay ti pagiwarnak. Agipatulod kadagiti komentaryo ken rekomendasyon, damdamag ken rebolusyonaryo a kapadasan a mabalin nga ipablaak iti dyaryo tayo. Umaw-awat daytoy iti sursurat iti: baringkuascagval@gmail.com

2022.

Gapu itinarungsot a panagatake ti estado ken dagiti restriksyon nga ipat-patungpal iti panawen ti pandemya, malaplappedan ti umili nga agprotesta ken agmartsa kadagiti kalsada. Ngem pleksible da nga mangiparparang iti panaglabanda babaen kadagiti annatop a wagas.

Iti kumarkaro a panagsagaba ti umili a Pilipino, umad-adu ti makaam-amiris a gapu amin dagitoy iti mismo a managbaybay-a ken bukatot a rehimen. Isu uray namin-anon a nagbettak ti pannakidangadang ti umili, bulkan a saan a malapdan a bumtak ken agpussuak iti maum-ummong a pungtot ti masa laban ti awan-kapada a karungsot nga agar-ari nga estado. Ti nakaro a krisis, tiranya ken pandemya ti nakagangganagan a daga a mangiduron ti pannakidangadang ti umili tapno dumakkel ken bumileg pay. Iti usto a panawen, magunggon to ti pagilian iti panagdalluyon ti pumigpigs a panaglaban ti umili.

Rebbengenti Partido Komunista ti Pilipinas ken dagiti idauloan daytoy a rebolusyonaryo a pwersa nga agpakatibker ken agpakalaing tapno idauloan ti umili iti panaglabanda. Umuna ti amin, rumbeng nga awaten ken nairut a pagiggaman tayo ti paborable la unay a kasasaad ken kasta met ti posisyon ken kabaelan dagiti rebolusyonaryo a pwersa. Iti kasta, umno tayo a maidualuan ti masa. Agbunga daytoy iti adu ken dadakkel a benepisy ken balligi para iti umili ken iti napartak a panagabante dagiti naduma-duma a tay-ak ti trabahao iti Nailian-demokratiko a rebolusyon, a mairusrussuat babaen ti gubat ti umili.

Tulbek a rebbengen dagiti kumand ken yunit ti New Peoples' Army nga ingato ti kabaelanda

a pairtengen ti nasaknap ken nasedsed a pannakigubat a gerilya basar iti lumawlaw ken umun-uneg a base a masa. Daytoy a rebbengen ti ragup dagiti naduma-duma a rebbengen ti NPA iti agdama a tukad ti gubat ti umili a pagserserbien iti dagdagus a panggep nga idauloan ti umadani a nabilbileg a panagdalluyon ti pannakidangadang ti umili.

Agpadur-as tayo iti panangparegta kadagiti taktikal nga opensiba kas ulo ti gayang ti kabuklan a nalawa a dangadang ti umili kontra iti rehimen Duterte, iti naduma-duma a wagas nga armado ken saan-nga-armado. Dagiti opensiba ti NPA, iti kangrunaanna, ket makapaksyat kadagiti yunit ti kabusor ken makakumpiskar iti armas, a makumbinasyonan iti ad-adu pay nga atritibo nga aksyon.

Tapno agmateryalisa dagiti opensiba, masapul nga ingato ti kabaelan iti trabaho a paniktik, sanayen ken isagana dagiti kumander ken mannakigubat iti panagirussuat kadagiti anihilatibo nga aksyon. Kagiddanna, liklikan dagiti dependsiba a labanan.

Babaen laeng iti panaglaban ken panagopensiba a dumakkel ken pumigsa ti NPA. Kagiddanna, isayangkat latta dagiti kampanya iti panagrekrut iti Nalabbaga a mannakigubat. Ipagsepsep tayo iti umili a napateg ken nadayaw ti panagbalin a Nalabbaga a Hukbo, lalo ita a panawen nga awan kapada ti krisis, panangidadanes ken pananggundaway. Maiyaramid dagitoy iti proseso ti pananggaw-at iti nalaw-lawan nga umili kadagiti trabaho a panagpalawa ken panagkonsolida, iti panangtarawidwid kadagiti kampanya ken tignayan masa, panangitakder ken panangpapigs a kadagiti organisasyon ken Nalabbaga nga organo ti bileg pangpulitika ti umili, ken iti baet dagiti taktikal

nga opensiba. Patignayen para kadagitoy dagiti umad-adu a sangay ti Partido iti lokalidad, yunit milisya ken rebolusyonaryo nga organisasyon-masa.

Nairot a kagiddan dagiti taktikal nga opensiba ti NPA dagiti pangpulitika nga opensiba ti rebolusyonario a tignayan-masa iti aw-away ken syudad. Nakaad-adu dagiti parikut ti umili a pangkabiagan ken pangpulitika a rumbeng a sangoen ken idauloan a labanan.

Patauden ti rinibo a kadre ti Partido, aktibista ken lider masa nga agpakpakalaing kadagiti kampanya ken dangadang-masa. Agpakalaing nu kasano a bayat nga irusrussuat dagiti tignayan ket maiyabante met dagiti trabaho a panang-ahita, panangted-paggaadal, panangingato iti tukad ti organisasyon-masa. Kasta met ti panagbukel ken panangpapigs a kadagiti yunit ken komite ti Partido tapno agtultuloy a makonsolida ken makagun-od iti ad-adu pay a balligi ti umili.

Rumbeng nga isilpo dagiti amin nga isyu ken panaglaban ti umili kanaig ti pananggundaway ken panangirurumen iti tignayan tapno padisien ni Duterte ken ti bunggoyna iti poder. Ti bunggoyni Duterte ti mangibagbagi iti imperyalismo, pyudalismo ken burukrata kapitalismo iti agdama. Iturong ti kangrunaan nga atake ti tignayan ti umili kontra kadaytoy.

Nakapatpateg a paset ti naduma-duma a rebrebbengen ti panangparegta iti trabaho a propaganda. Ingato ti panangipateg ken kabaelan ti amin a yunit ti NPA ken rebolusyonaro nga organisasyon kadagiti aw-away ken syudad iti panangipatungpal iti daytoy a trabaho.

Pagiggaman ken padur-asen pay ti trabaho iti nagkakaysa a

prente. Dakkel ti potensyal daytoy iti kasasaad nga amin a dasig ket maap-apektaran iti nakaro a krisis, tiranya ken pandemya. Gaw-aten ken paaduen dagiti akintengnga a pwersa ken dadduma pay nga akinngato a dasig a mabalin a makakaykaysa. Uray daytoy ket basar kadagiti partikular a langa ti pannakagundaway ken pannakairurumen, iti panangpadisi iti rehimen Duterte, wenna iti panangsuportarda iti NPA ken armado a dangadang.

Papigsaen ti panangidaulo ti Partido Komunista ti Pilipinas.

Agtultuloy nga igiddan dagiti rebbengen daytoy a pang-ideolohiya ken pangpulitika iti panangipatungpal iti rebrebbengen iti panagbukel iti Hukbo ken panangiyabante iti armado a dangadang, rebolusyonario a tignayan-masa ken nagkakaysa a prente.

Kanayon nga adda iti opensibo a postura ti rebolusyonario a tignayan gapu't iggem daytoy ti husto a linya, panag-amiris, programa, pamuspusan ti panagtignay ken ti suporta ti nalawa a masa. Nangato ti

kumpyansa tayo a kabaelan ti amin a rebolusyonario a pwersa a sarangeten ken rimbawan dagiti adu ken nadadagsen a rebbengen, kinarigat, pannubok ken sakripisyo iti proseso iti panangirussuat ti gubat ti umili.

Ti armado a rebolusyonario a tignayan iti rehiyon ket adda iti natibker a posisyon tapno idauloan ti nalawa nga umili iti panagdalluyon ti pannakidangadangda ken pananggun-od ti ad-adu a balligi, ita a tawen ken ti sumarsaruno pay. **B**

AGDAMA A KASASAAD

Agsagsagaba iti Nakaro a Pannakagundaway ti Umili ti Cagayan Valley

(manipud iti "Gun-oden dagiti Dadakkel a Panagdur-as ti Gubat ti Umili" ti Pangrehiyon a Komite iti Cagayan Valley ti Partido Komunista ti Pilipinas, Marso 29, 2021)

Kas paset ti sistema ti gimong a malakolonyal ken malapyudal, kimmaro pay ti panagsagaba ti umili ti Cagayan Valley gapu iti napigsa nga baut ti awan-ressat na a krisis iti ekonomiya ken pasista nga terorismo ti estado. Kadadagsenan ti tupak daytoy kadagiti marigrigat ken nababa-nga-akintengnga a mannalon ken mangmangged-talon a bumukbukel iti dakkel a mayorya ti populasyon iti rehiyon.

Agtultuloy ti adu ken naduma-duma a langa ti panaggamrud ti daga ken panangipaidam iti karbengan iti daga dagiti mannalon ken nailian a minorya. Sugsugsogan ti estado, nga umak-akem a kas kadakkelan nga apo't daga iti rehiyon, dagiti managgamgam-ti-daga a proyekto dagiti ahensya ti reaksyunario nga guberno (kas dagiti sinakopiti National Greening Program) ken dagiti pribado nga kompanya iti enerhiya (kas ti solar power iti Lallo, Cagayan) ken agri-

business.

Nasaknap dagiti kaso ti panagagaw ti daga dagiti burukrata nga apo't daga, kas ti ar-aramiden ti mayor ti Sto. Nino, Cagayan, ken dagiti usurero-komersyante nga agembargo ti daga dagiti saan a makabayad iti nakangatngato ken agtutuon nga painteres ti pautang da. Maipapaidam latta iti rinibribo a mannalon ken nailian a minorya ti karbengan da a tagikuaen dagiti daga nga sakopdagiti kategorisado

a Daga a Publiko, uray pay deka-dekada dan a pinadur-as ken nagtaengan dagitoy.

Ipangpangas ti rehimen Duterte a karaman kano ti Cagayan Valley kadagiti rehiyon a madaman ti pannakaiwaras iti kabuklan nga 6,406.6 ektarya ti daga. Ngem saan a libre nga panangiwaras daytoy, nu di ket panangipaima laeng ti Certificate of Land Ownership Award. Saan daytoy a para iti napudno a panggep a gibusan ti monopolyo ti daga dagiti dadakkel nga apo't daga, nu di ket para iti narugit a panggep a "kontra-insurhensiya." Ngem sigurado nga ibabawi met laeng kadagiti mannalon iti "naiyawat" kadakuada nga dagdaga gapu ta saanda met mabaelan a bayadan

ti amortisasyon dagitoy iti uneg ti atiddog a panawen, ken maipaima met laeng kadagiti adda kabaelanna nga aggangang iti wagas ti “Voluntary Offer to Sell.”

Iti amin nga il-ili ken barbaryo ti Cagayan Valley, rumingringbaw ti naduma-duma a langa ti malapyudal a pananggundaway dagiti usurero ken komersyante kadagiti masa nga mannalon. Kangrunaan daytoy iti langa ti nakangatngato (ken iti dadduma ket agtutuon pay) nga interes ti pautang, nga uray nakaro a madidigra dagiti mula iti panawen ti kalamidad ket mabayadan latta; nagduduma nga langa ti komersyante nga panagkusit iti panaggatang kadagiti produkto ti mannalon; pananglaklaka da unay iti presyo ti mais, irik, saba, kamoteng kahoy ken dadduma pay nga agrikultural a mula; ken *contract growing*.

Umad-adu dagiti regular a mangmangged-talon, saan laeng nga gapu iti kinakirang ti daga a masukay nu di ket pati iti kinakurang met laeng ti dadduma pay a mastrekan a trabaho. Inaldaw-aldaw da nga agproblema nu sadinno manen nga agbirok ti pagbiag iti kabigatanna, aglalo ta agsaknap met latta ti panagusar ti *combine harvester* ken *reaper*. Gapu kadagiti lockdown, naawanan wenno dakkal a nakessayan ti paggapapuan ti pagbiagan ti rinibribo nga malamangmangged. Adu kadakuada ti pinaritan dagiti Local Government Unit a makitangdan uray iti kabangibang a baryo laeng.

Adu nga babassit ken kaan-anayanna a negosyo ti nagserra. Karaman kadagitoy dagiti *rice mill*, a sakbay pay dagiti lockdown ket bimmassiten ti pastrekda. Agrekreklamo dagiti *rice*

miller gapu iti aramid ti rehimen Duterte a panangkessay ti taripa dagiti mayim-import a bagas manipud ballasiw-taaw. Kadaytoy laeng, impakdaar ti Department of Agriculture ti panangpababa manen iti taripa. Saan laeng nga dagiti *trader*, nu di ket lallalo pay dagiti mannalon nga agmulmula ti pagay ti nakaro a maap-apektaran iti liberalisasyon ti import a bagas.

Iti *livestock industry*, 70 a porsyento met dagiti aglaklako ti baboy iti rehiyon ti nagsanoden nga aglakko kadaytoy gapu ta awan met tulong a maawatda manipud iti nailian inggana kadagiti lokal nga yunit ti gobyerno.

Dimmanonen iti 7.9 porsyento ti tantos ti implasyon iti Cagayan Valley, nga isun ti kangangatoan iti sangapagilian. Iti laksid daytoy ti panagraira dagiti proyekto a pang-imprastruktura iti dandani amin nga ili, ken minilmilyon a piso a balor dagiti “donasyon” manipud kadagiti ganggannaet a kompanya ti panagminas, a kas ti *FCF Minerals Corporation* idiaiy Nueva Vizcaya. Nagbassit ken agtultuloy la ngaruden a bumassit ti gatad ti birokan umili, palpalubosan latta dagiti kapitolyo nga pwersado nga agsingir ti bayad ti kuryente ken danum dagiti pribado a kompanya.

Kabayatanna, mapalpalubosan latta dagiti ganggannaet a kapitalista iti panagminas kakumplot dagiti lokal nga burukrata ken kapitalista. Sige latta ti panagakopda kadagiti natural a kinabaknang, panangperdi iti aglawlaw,

pananglaklaka ken panangpespes iti pigsat panagtrabaho, panangipaay iti peggad iti kabiagan ken biag ti umili, ken panagiyawid iti ginabsuon a ganansya idiaiy bukod da a pagilian. Kas dagiti ganggannaet a kompanya ti panagminas idiaiy Nueva Vizcaya ken ti aw-awaganda a “dredging” wenno “panagdalus” iti Karayan ti Cagayan idiaiy Cagayan nga ti kangrunaan a panggepna ket agminas iti ngingi wenno “black magnetite sand.”

Iti laksid ti nauneg a panagsuek ti kabiagan ti umili iti rehiyon, bimmaknang pay dagiti burukrata, a kaaduanna ket apo’t daga ken dadakkal a negosyante met laeng. Tontonosan da ti bunggoy ni Duterte nga aglamot iti dadakkal a kurakot. Isuda dagiti gobernador a da Manuel Mamba ti Cagayan, Rodito Albano ti Isabela ken Dakila Cua ti Quirino, dagiti bise gobernador, dagiti konggresista nga kaaduanna ket paset dagiti dinastiko a pamilya kadagiti probinsya ken distrito, ken dagiti kontraktor nga ti kaaduanna ket burukrata met laeng wenno kabagian dagiti nakatugaw.

Rumbeng a pagsungbaten dagiti gobernador ken kaaduan kadagiti alkalde iti palyado ken managbaybay-a nga panangsango da iti pandemya nga Covid-19. Mas tinalmeganda ti agsubli-subli a *lockdown*, nga awan met nagmamaayanna ta ngumato-bumaba-ngumato met ti bilang dagiti naimpeksyon ken napasag, ken awan

panangiyalikaka na kadagiti karbengan-*tao*. Kabayatanna, saan a mapangeddeng a sinango dagiti LGU dagiti kangrunaan a kasapulan ti umili iti panawen ti pandemya – tulong para kadagiti mannalon, drayber ti traysikel ken dyip, suporta a pinansyal kadagiti mangisursuro ken estudyante, ken libre a *mass testing*, *tracing* ken *isolation*.

Nagbassit la ngaruden ti naawat ti umili a relief kanaig ti pandemya, nagbassit latta pay idi madidigra da kadagiti bagyo ken dakkell a layus idi Nobyembre. Naminpinsan a naperdi ti mulmula, narakrak ti balbalay ken personal a ramit,

nargaay ti dagdaga ken naperdi ti daldalan. Ngem ti amin dagitoy, maregmeg laeng ti imparsiak ti reaksyunaryo nga estado.

Imbes nga talmegan ti panangpaungar iti lokal nga ekonomiya ken nasamay a panangkontrol iti pandemya, kangrunaan ketdi nga inaramid ti adu a burukrata, kangrunaan ni Manuel Mamba, ket ti pannakikumplot iti *National Task Force to End Local Communist Armed Conflict* iti awan kaes-*eskanna* a kampanya nga “kontra-insurhensiya.” Aktibo ni Mamba ken dadduma pay nga opisyal ti probinsya ken ili kadagiti

bogus nga panagpasurender dagiti brigada ken batalyon ti Army, panagpausar iti kampanya nga saywar ti militar iti midya, panangpilit ken panangsugsog kadagiti LGU iti babaen ti panag-*aktibo* met iti kampanya nga “kontra-insurhensiya.”

Agsagsagaba ti umili iti rehiyon. Kagiddanna, umad-adu kadakuada timakaamiris nga awan masakbayan iti agdama a mananggundaway ken manangirurumen a sistema. Ken awan manamnama da tapno makalung-aw nu di ti bukodda met laeng a panagkaykaysa, panagbarangkas ken panaglapan tapno rippuogen ti agar-ari a sistema. **B**

Makatawen a Pandemya Ti Kinapudno iti Likudan dagiti Pambar

Sakbay nga agtapos ti umuna a kwarto ti 2021, insubli manen ti rehimen Duterte dagiti *lockdown* iti nalawa a paset ti pagilian. Kangrunaan ditoy ti National Capital Region ken kabangibang a probprobinsya, nga inawagan da iti minamauyong a termino a “bubble” wenna “labutab.” Ngamin, limmagto manen iti mano-ribu (10,000 ti kangatoanen) ti baro a main-inpeksyon a tattao iti COVID-19 iti kada aldaw.

Iti kabuklanna dimmanonen iti nasurok 700,000 ti nagpositibo iti bayrus iti sangapagilian, karaman dagiti nasurok 100,000 a pasyente a madama nga masakit. Ti kangrunaan a solusyon manen ti rehimen ket panangpairut iti garaw ti tattao. Saanda kayat nga awagan a *lockdown* daytoy ngem isu met laeng ti kaipapananna.

Nu pay kastoy, awan latta’t manamnama nga innaduan a panangbakuna iti umili. Inadmitir ni Duterte nga awan pay simmangpet iti pagilian manipud kadagiti inorder ti

rehimen a bakuna iti sabali a pagilian. Ti simmangpet ken maus-*usar* pay laeng ket ti 1,125,000 a bakuna a donasyon ti imperyalismo a China ken pribado a kompanya ti parmasyutiko. Idinto nga adda met P126.75 bilyon a nautang da Duterte kadagiti ganggannaet a pangbadyet iti pananggatang ti bakuna.

Adu ti pambar ti rehimen Duterte tapno liklikan da nga umannugot iti dakkell a kinapalpak ken kinamanagbaybay-a da iti panangrisut iti pandemya. Binsa-*binsa*en tayo.

Pambar ni Duterte # 1

Rason ni Duterte, isu kano nga awan pay dagiti naorder a bakuna ket adda pay laeng dagiti nautang a pagatang iti ima dagiti ahensya nga agpapautang. Pammaneknek laeng daytoy iti kinamaag ti rehimen. Ta nu talaga nga agkarintar a pasardengen ti panagsaknap pay ti bayrus, apay a palubosan daytoy nga saan a dagdagus a maala ti balor nga inutang da idi pay napalabas a tawen! Saan a nakapappapati nga ibaybayag la unay dagiti ahensya nga agpapautang nga ited ti inpautang da iti sango ti nairut a pang-emerdyensi a kasasaad nu la ketdi nalaing a makinegosyar ti immutang.

Maysa pay. Adda met nagdakkell

a paset ti nailian a badyet para iti tawen 2021 a nailatang para kadagiti banbanag a saan met a kas kadakkel ti pateg ken pannakadagdagus na a kas ti panangsango ti COVID-19. Ti maysa a kangrunaan dita ket ti badyet ti militar ken programa daytoy a “kontra-insurhensiya”: P19 bilyon para iti *National Task Force to End Local Communist Armed Conflict* (NTF-ELCAC) ken P33 bilyon a mapan para iti “modernisasyon” ti Armed Forces of the Philippines.

Pambar ni Duterte # 2

Pambar na pay nga isu kano a nagbuntog ti panagsangpet ti bakuna ket gapu ta un-unaen dagiti imperyalista a pagilian nga agar-aramid ti bakuna nga iwaras iti uneg ti bukodda a pagilian ken dadduma pay a pada da a nabaknang a pagilian kumpara iti maysa a marigrigat a pagilian a kas ti Pilipinas.

Ngem apay nga immun-unan ti adu a pagilian, a kapada met laeng ti Pilipinas a saan nga nadur-as, a nangrugi nga agbakuna iti umili sadiay? Ti Pilipinas ti kauudianan a pagilian iti Akindaya nga Asya a nangrugi nga agbakuna. Linumbaan daytoyen dagiti pagilian a kas ti Vietnam, Bangladesh, Indonesia, ken kasta met ti adu a pagilian idia Latina Amerika a saan met laeng a nadur-as ken nabaknang a pagilian.

Ngamin, impangruna dagitoy ti medikal a pamuspusan iti panangsango iti pandemya ken saan ketdi nga iti minimilitar a pamuspusan a kas ti inaramid ni Duterte. Ta kumpara iti rehimen Duterte, dakdakkel ti panangipangruna da iti pagsayaatan ken salun-at ti umili da. Inbukbok da ti nagdakkel a paset ti nailian a badyet da para iti panangsango iti pandemya. Maiduma kenni Duterte a bassit a paset laeng ti badyet ti insuyat na a

para iti bakuna. Isu a nasapsapa da a nakaala ti bakuna ken basbassit ti bilang dagiti nainpeksyon iti bayrus kumpara iti Pilipinas.

Gapu ta awan met maurayen dagiti *Local*

Government Unit a

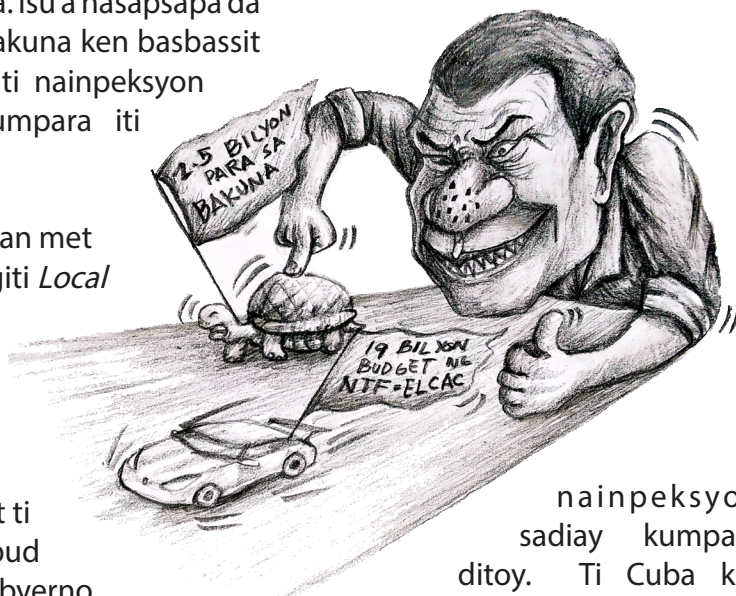
panagsangpet ti bakuna manipud iti nailian a gobyerno, nag-inisyatiba dan nga gumatang ti bakuna para iti saklaw da a populasyon. Kas kuma iti San Juan City, Valenzuela City, Vigan City, Caloocan City, Iloilo City ken dadduma pay. Kasta met ti sumagmamano a pribado a kompanya a kas ti *Jollibee Corporation*. Tungpa daytoy iti rehimen Duterte ngem saan na nga am-aminen.

Pambar ni Duterte # 3

Pambar pay ni Duterte nga saan kano ngamin a nabaknang a pagilian ti Pilipinas isu a saan na kabaelan a napartak ken nasamay a sangoen ti kastoy a pandemya.

Pudno kadi? Amirisen tayo. Ti imperyalismo nga United States ti kababaknangan a pagilian iti lubong, ngem daytoy met ti kaaduan ti nagsakit iti bayrus, a nasurok 30 a milyon a tattao. Pammaneknek daytoy a saan a prayoridad ti imperyalista nga estado ti US ti pang-publiko a salun-at ken pagsayataan dagiti mangmangged ken umili nga Amerikano. Uray iti panawen ti pandemya, ipangpangruna latta ti gobyerno dagiti dadakkel a kapitalista nga Amerikano ti interes na para iti ganansya.

Dagiti met dadduma a pagilian nga saan a nabaknang ken nadur-as a kapada ti Pilipinas, kas ti Cuba ken Vietnam ket bassit laeng ti

nainpeksyon sadiay kumpara ditoy. Ti Cuba ket maysa kadagiti pagilian a nakapagaramid iti bukod na a bakuna. Inyanunsyo ti Vietnam nga dandani nan malpas ti ar-aramiden na a bakuna sadiay. Idia North Korea a maysa a nadurdur-as a pagilian, epektibo da a nalapdan ti panagadu ti nainpeksyon iti pandemya.

Ti Kinapudno

Ti basaran a ramut daytoy ket nu anya ti naindasigan a taktakderan ti maysa a rehimen. Nu daytoy ket tumaktakder kadi para iti interes ken pagimbagan ti nalawa nga umili, a bukbuklen dagiti mangmangged, mannalon ken dadduma pay nga agrabtrabaho? Kayatna a saoen, dagiti agkalikagum iti naan-anay a panagbalbaliw ti sistema ti gimong a mananggundaway ken manangirurumen ken pannakaitakder iti gimong a pudno nga agserbi para kadagiti mayorya ti populasyon.

Wenno daytoy kadi a rehimen ket para iti interes ti sumagmamano laeng? Kas dagiti mananggundaway a dasig ti dadakkel a burges kumprador, apo't daga ken burukrata-kapitalista nga agserserbi kadagiti ganggannaet a dadakkel a kapitalista. Kayatna a saoen, pagay-ayatda nga agtalinaed ti agdama a sistema ti gimong nga agserserbi kadagiti aggangganansya iti ginabsuon ken akinkukua iti nalalawa a daga ken

dadakkel a negosyo.

Nalawag a ti rehimen Duterte ket para laeng iti interes ti sumagmamano nga agar-ari a dasig nga aggangganar iti agdama a sistema. Kitaen laengen ti pannakabingay-bingay ti nailian a badyet para iti 2021. Pampaneknekan daytoy nu aniada nga interes ti prayoridad ken pagserserbian ti rehimen.

Idinto a nakalawlawag nga ti pandemya ti maysa kadagiti kangrunaan a probproblemaen ti sibubukel a pagilian iti agdama, nagbassit nga P2.5 bilyon laeng ti inyalokar ti rehimen para iti bakuna. Ken awan uray binting ti inpan na para iti modernisasyon ti sistema ti pang-publiko a salun-at. Inpaay ketdi ti rehimen ti nagdakkela badyet a para iti militar, nga mausar tapno rebbeken ti umili nga agkalkalikagum iti naan-anay a panagbalbaliw ti sistema a mananggundaway ken manangirurumen. Inbukbok pay daytoy ti P1.1 trilyon para kadagiti proyekto nga pang-imprastruktura a saan met a makatulung iti panangsalbar ken panangpadur-as iti agtungtunglab nga ekonomya, ngem ketdi ket pagakupan manen dagiti dadakkel a kapitalista, burukrata ken kontraktor iti ganansya ken kurakot.

Manipud rugi ti 2021, dakkelen a panawen ti ipapaay ti rehimen Duterte para iti panangsigurado nga agtalinaed iti turay labes pay ti panaggibus ti termino na inton 2022. Nangrugin nga agparikna a kas kandidato iti kinapresidente ti anak ni Duterte a ni Sara ken ni Bong Go a nasinged nga aso-aso na. Kinarintar da nga sangoen ti panangbalbaliw iti Konstitusyon. Idinto nga kimmaro manen kadaytoy met laeng a panawen ti panagwaras ti bayrus ti Covid-19 ken awan met sumrek kadagiti naiyorder a bakuna. Ti ketdi dakkela a paset ti pondo ken utang a naiyalokar para iti bakuna ket nagdiretso iti bulsa ni Duterte ken dagiti kakumplotna.

Ti kina-awan kabaelan nga agaramid iti bukod a bakuna ti pagilian ket mangipakpakita laeng iti kinaatrasado ti agdama a sistema ti ekonomya nga agraryo ken saan nga industriyal. Nakasanggir latta ti pagilian kadagiti diktar ken pagayatan ti sangalubongan a sistema a kapitalista, a nu sadinno ket pinagtalinaed ti Pilipinas a para-suplay laeng kadagiti kasapulan para iti naata a materyales ken nalaka a pigma't panagtrabaho ti sangalubongan a kapitalista a pagtagilakoan. Saan a makapagwaywayas ti nailian nga ekonomya gapu ta awan met industriya daytoy a makabael nga

agparnuay kadagiti basaran a kasapulan, kas ti farmasyutiko.

Uray pay ngarud *face mask* ket saan pay kabaelan ti pagilian ti agmanupaktura. Anian to laengen ti panagpartuat ti *testing kit* ken aglalo ti bakuna? Isu nga uray nagngingina dagiti imported a produktongamedikal, makiinnuna latta ti rehimen Duterte ta awan metten ti pagpilian iti kasasaad nga *emergency*.

Nu pay kasta, kabaelan kuma met latta ti Pilipinas nga agaramid iti bukod na a bakuna kontra COVID-19. Basta la ketdi ti takder ti agturturay a partido ket para iti interes ti kaaduan ken ti pagilian. Kas dagiti pagilian a Cuba ken Vietnam a saan met nga industriyalisado ngem agwaywayas a pagilian ken saan a kontrol dagiti imperyalista, ken tumaktakder para iti pagsayataan ken interes ti umili ken pagilian da.

Isu a nairut a kasapulan la iti pannakidangadang ti umili para iti panangsalaknib ti pangpubliko a salun-at ken pagsayataan, ilaban ken ipatungpal ti nailian nga industrialisasyon, kagiddan ti pudno nga reporma nga agraryo, a kas basaran a linaon ti programa para iti ekonomya. **B**

Panagminas iti Cagayan River iti Linged ti "Dredging"

Dakkela linoloko ti inbaga dagiti burukrata ti rehimen Duterte. Tapno kano saanen a maulit ti dakkela layus a napasamak idi Nobyembre, 2020 ket masapul a minasen ti mineral a kinabaknang ti *Cagayan River* iti nagan ti "dredging" wenna "panagdalus" kadaytoy. Ginammatan da ti napasamak a didigra tapno mangaramid manen iti maysa pay a didigra iti biag ti umili.

Sumagmamano a tawenen ti napalabas, ginandat ti reaksyonaryo a gobyerno nga agminas iti mismo nga *Cagayan River*. Tano allilawen ti umili ken ilinged ti pudno a panggepda, inbagada a saan kano a panagminas daytoy, nu di ket "panagdalus" wenna "dredging" laeng. Ngem gapu iti napigma a panangsupyat daytoy ti umili ket napilitan da nga inyatras ti nasao a proyekto. Iti apagserreket ti 2021, inyanunsyo ni Ret. Gen. Roy Cimatu, *Secretary* ti

Department of Environment and Natural Resources (DENR), ken ni gobernador Manuel Mamba ti probinsya ti Cagayan ti panangrugin iti panangminas iti kaatiddogan ken kadakkelan a karayan iti Pilipinas.

Tapno maallililaw ti umili ken mailemmeng ti pudno a motibo da, linuganan ken pinagrason da ti kabarbaro pay laeng a didigra a nangparigat iti 300,000 nga umili gapu iti dakkel a panaglayus iti panawen ken kalpasan ti bagyo nga "Ulysses." Kunada ket dalusan da kano laeng ti Karayan kadagiti nakasullat a basura ken ared-ed tapno pumartak ti panagayus ti danum ken saanen nga maaddaan ti panaglayus. Daytoy kano ti kangrunaan a panggep ti "dredging", ngem nu man adda met maala a mineral a kas ti *magnetite* ket nairana laeng!

Apay aggagar la unay ti rehimen Duterte ken ni gobernador Mamba nga ituloy ti siguden a plano a panangminas iti karayan? Gapu ta ti *Cagayan River* iti paset ti probinsya ti Cagayan ket aglalaon iti ginasgasut a metriko-tonelada a darat nga *iron*. Iti akinbaba a paset ti Karayan, kaaduan kadagiti mineral ket ti *magnetite* ken kasta met ti dadduma pay a klase ti *iron (hematite, organic iron)* nga maus-usar iti panagaramid iti produkto a landok ken tantya nga

dumanon dagitoy iti 561.6 milyon a tonelada. Masarakan dagitoy iti 69 nga kilometro nga kaatiddog ti Karayan manipud Alcala, Gattaran, Lallo, Camalaniugan ken Aparri. Plano nga "dalusan" ti 39 nga kilometro wenna nasurok kagudua daytoy manipud Aparri inggana't Barangay Magapit idiaiy Lallo.

Ngem ti kuna dagiti opisyal ti rehimen Duterte, maiyaramid laeng kano daytoy nu tumulong dagiti dadakkel a ganggannaet a kapitalista. Inulit nga inbaga ti DENR ti siguden a rekomendasyon ti dakkel a kontraktor nga Hapones, ti *Japan International Cooperation Agency (JICA)*, nga panangpalawa kano iti naillet a paset ti Karayan (*Magapit Narrows*) manipud Alcala inggana't Lallo a kas basaran daytoy. Ngem inlemmeng da met ti resulta ti maysa nga *feasibility study* a sumupsupyat iti panangpalawa iti *Magapit Narrows*. Gapu ta uray iyaramid daytoy ket saan uray inton kaanuman a maaddaan iti napateg a panagdur-as ti panagayus ti danum ti layus.

Ipabpabasol dagiti opisyal ti DENR ken kapitolyo ti Cagayan kadagiti tattao nga agibelbelleng iti basura ken kadagiti ared-ed a kas makagapu iti mapadpadasan a pannakasullat ti Karayan ken panaglayus. Ngem ikidkidem

da dagiti mata da ken taltallikudan da ken saan da aklunen ti papel da kadagiti kangrunaan a gapu ti kastoy a

didigra – ti nalawa a panangkalbo iti kabakiran ken panangdadael iti daga gapu iti awan-sarday a dadakkel a panagtroso ken panagminas.

Manipud Nueva Vizcaya iti ayan ti ulo-ulo ti *Cagayan River* ket agop-opereyt ti *Oceana Gold*, maysa a kumpanya ti panagminas, sadiay Brgy. Didipio, Kasibu; iti Kabambantayan ti Sierra Madre iti Isabela ket adda idiaiy ti *Nickel Asia Corporation-Geogen* ken dadduma pay a kapitalista nga Tsino a kasosyo dagiti negosyante a Filipino iti panagminas. Kasta met a manipud probinsya ti Quirino agpababa iti Isabela ken Cagayan ket manipud pay iti dekada 1970 a rinugyanen ti panag-logging dagiti Puzon, Enrile, Dy ken Cua ken dagiti simmaruno kadakuada a dadakkel a kumpanya ti logging. Simumulagat ti kinapudno nga dagiti dadakkel a ganggannaet a kapitalista ken burukrata-kapitalista a nangperdi iti natural a kinabaknang tapno makaakop iti ginabsuon a ganansya ti ramut ti mapadpadasan tayo a dadakkel a panaglayus!

Kuna da Mamba ken Cimatu, "libre" kano met ti iyaramid nga "dredging" dagiti ganggannaet a pribado a kumpanya ken ti laeng "kompensasyon" da ket mapan kadakuada ti mapaglakoan iti amin a maala a "basura" ken "ared-ed." Ngem ti kinapudno, bassit met laeng ti us-usto a basura ken ared-ed ken ti kaaduan na ket mineral a kas ti *magnetite*. Nu malagip tayo, *black magnetite* wenna ngingi met laeng ti tinarget dagiti dadakkel a panagminas dagiti kapitalista nga Tsino iti igid ti baybay dagiti il-ili ti amianan-a-daya a Cagayan.

Kaano tayo kadi pay a nakakita iti maysa nga dakkel a kapitalista nga ti kangrunaan nga interes na ket "agdalus iti basura" imbes nga agkali ti minas? Kasla da

la inbagan nga ti kangrunaan a panggepti maysa nga agminminas ti balitok ket agkali iti abut ken tsamba laengen nu makasarak iti balitok! Laglaglagnen da ti umili nga ipagarup da a nakapuy nga agamiris.

Idinto nga ita pay laeng ket agkatkatayen dagiti "agdalus" nga ganggannaet a kapitalista ken kakumplotda a burukrata, maipan met iti peggad dagiti daga a pagmulmulaan tapno agbiag dagiti mannalon ken nagingdegan dagiti komunidad iti igid ti Karayan gapu iti dakkel a

panangkali iti Karayan. Ti sungbat ditoy ti rehimen ket pangkabiitan a paggapuan ti pagbiag ken relokasyon, ngem dakkel ti posibilidad na a maiyakar dagiti maapektaran nga umili kadagiti lugar a narigat ti pangalaan ti pagbiag ken saan a kombinyente a pagnaedan.

Ti nabayagen a mangsapsaplit iti umili a krisis ken kalamidad a lallalo pay a kimmaro iti panawen ti pandemya ket sigurado a pakaroen pay ti kastoy a kontra-umili nga addangen ti rehimen Duterte. Iti kastoy, naynayonan da laeng

dagiti makagapu tapno mariing ti umili tapno makidangadang para kadagiti madagdagus ken pangmabayagan a pagsayaatan ken interes da.

Umno laeng a kondenaren ti panangminas iti Cagayan River ken makikinnapet-takiag iti nalawlawwa nga intar ti lumablabaan nga umili, kadagiti armado ken saan-nga-armado a wagas, tapno patakyasen ti rehimen Duterte ken iyabante ti dangadang para iti nailian a wayawaya ken pudno a demokrasya. **B**

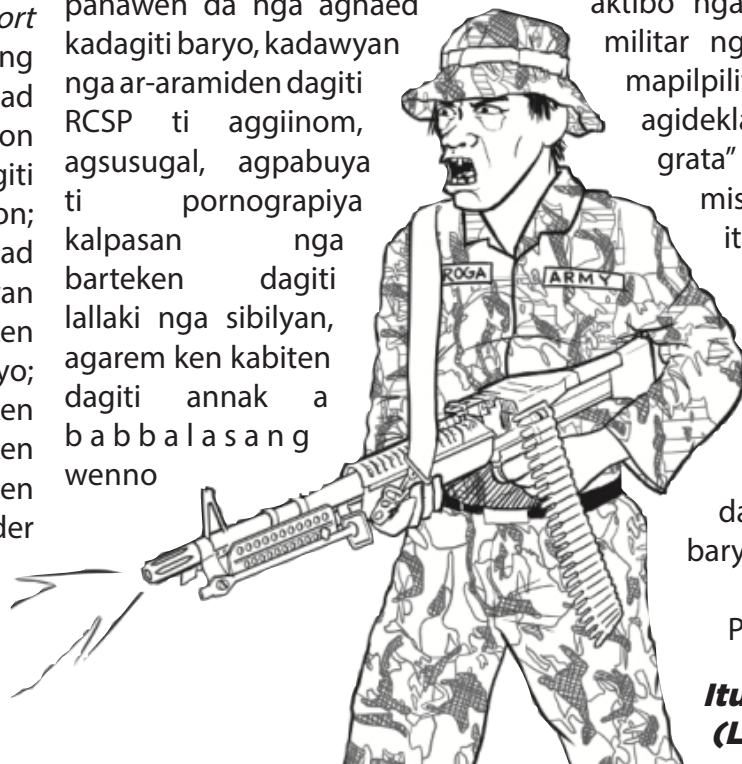
PASISMO TI ESTADO

Ladawan ti Pasista a Berdugo

Maiduma iti parparuaren ti *Armed Forces of the Philippines* a nagbaliwen ti militar, mapaspasamak latta ti adu a kaso da iti panangliplipit, pammutbuteng, panangal-allilaw, panagranggas karaman ti panagpatay, pananggundaway iti babbai, panangperdi iti mulmula, panagtakaw ti kwarta ken dadduma pay a sanikua dagiti masa, iti panawen man dagiti operasyon nga kombatan da wenno nu agkampo wenno agup-uper da a nabayag kadagiti baryo.

Agup-uper iti maysa aginggana't dua a tawen dagiti aw-awaganda a *Retooled Community Support Program* (RCSP) ti AFP iti ummong dagiti baryo nga prayoridad iti nakapokus nga operasyon militar da. Agpaawag kadagiti miting; ag-sarbey iti populasyon; agirusrusuat kadagiti aktibidad nga nu dadduma ket dar-ayan dagiti kumander ti batalyon ken dadduma nga opisyal ti munisipyo; agiwaras iti bolbolpen ken pappapel para kadagiti ubbing, ken noodles ken sardinas iti panawen nga adda ti didigra; agitaktakder iti waiting shed; agtatarimaan kadagiti naperdi a paset ti eskwela; ken dadduma pay a pammarang a limered met laeng a lalaisen dagiti masa.

Ngem iti dakdakkel nga panawen da nga agnaed kadagiti baryo, kadawyan nga ar-aramiden dagiti RCSP ti aggiinom, agsusugal, agpabuya ti pornograpiya kalpaskan nga barteken dagiti lallaki nga sibilyan, agarem ken kabiten dagiti annak a babalasang wenno

assawa dagiti mannalon, ken laklaen ti pananggatang kadagiti taraken a manok wenno baboy dagiti masa.

Idurduron ken pilpiliten dagiti brigada ken batalyon ti Army dagiti munisipyo ken konseho ti barangay, nga ti dadduma ket aktibo nga agpausar kadagiti militar ngem iti ad-adu ket mapilpilitan laeng, nga agideklaranga "personanon grata" ti NPA. Dagiti militar mismo ti agisursurat iti resolusyon, agpappapirma kadagiti tattao, agipatpatulod iti midya ken agipasaskil kadagiti intakder da nga billboard iti baryo.

Paggugusto la unay

**Ituloy iti panid 11
(Ladawan ti..)**

‘Barangay Dev’t Fund’: ‘Pork Barrel’ dagiti Heneral

ti babaen ti *General Appropriations Act of 2021*, naiyalokar ti P120 milyon para iti innem a baryo iti sibubukel a rehiyon ti Cagayan Valley. Daytoy ket paset ti *Barangay Development Fund* (BDF) ti *National Task Force to End Local Communist Armed Conflict* (NTF-ELCAC).

Adda amin dagitoy a baryo iti probinsya ti Cagayan. Awan uray maysa ti maikkan ti BDF iti Isabela, Nueva Vizcaya ken Quirino. Dagitoy ket dagiti baryo ti Apayao ken Villa Reyno iti ili ti Piat, Anurturo ken Liwan iti ili ti Rizal, ken Balanni iti Sto. Nino – adda amin iti akinlaud a Cagayan.

Ti NTF-ELCAC ti maysa kadagiti kangrunaan a mabukbukbukan ti nagdakkkel a pondo ti reaksyonaryo a gobyerno ti Pilipinas – P19.2 billion para iti tawen 2021. Paset ti pondo ti NTF-ELCAC ti kabuklan a P16.44 billion a BDF a para kano kadagiti 822 baryo iti sangapagilian, a pakairamanan dagiti nasao nga innem a baryo iti rehiyon. Maikkan kano ti tig-P20 million a BDF ti tunggal baryo a “nadalusanen” wenno “cleared” manipud iti kontrol wenno impluwensya ti *New People’s Army*.

Idadauloan mismo ni Rodrigo Roa Duterte ken dagiti sigud ken agdama a nangangato a heneral ti *Armed Forces of the Philippines* ti NTF-ELCAC. Bayat nga arigna’t bantay ti naiyalokar a badyet para iti kampanya a kontra-insurhensya ti rehimen Duterte, arigna’t buntan laeng ti napan para iti bakuna kontra iti Covid-19 ken iti kabuklan a badyet para iti salun-at ti pagilian.

Ti panangipangruna iti nagdakkkel a badyet para iti kontra-rebolusyonaryo a gubat ti rehimen Duterte ket kasupadi ti itamtambor dagiti para-sao ti AFP nga kimmapsut nga uston ti NPA. Komentaryo ti dadduma, “apay a badyetanda pay la ti AFP iti nagdakkkel nu agpayso a nagbassit metten ti kalabanda?” Kagiddanna, ti panangilatang iti bassit laeng a badyet tapno kontraen ti pandemya ket pammaneknek iti managbaybay-a ken palpak a panangsango ti rehimen iti Covid-19 ken pagsayaatan ti umili a Pilipino.

Nalaka a makita nga aminado ti AFP nga iti laksid ti manon a tawen a panangirussat daytoy iti nakapokus nga operasyon militar ken panaguper dagiti maaw-awagan a *Retooled Community Support Program* iti adu a barbaryo iti Isabela, Quirino ken Nueva Vizcaya – awan uray maysa a baryo ditoy iti maibagada a “nadalusanen” iti presensya ti NPA!

Saan laeng a panang-aklun daytoy iti pannakapaay ti rehimen Duterte a pakapsuten ken abugen dagiti yunit ti NPA kadagiti barbaryo kadagiti nasao a probinsya. Ibulbulgarna met ti kinaulbod ti

(Ladawan ti...)

nga ulit-uliten nga aramiden dagiti opisyal-militar dagiti bogus nga “adu a panagsusurender dagiti dati nga pwersa ti NPA ken milisya daytoy.” Daytoy ket gapu ta dakkkel ti kurkurakoten da manipud iti Enhanced Comprehensive Local Integration Program (E-CLIP) ti rehimen. Nu ad-adu ti maibaga da nga “surenderi”, dakdakkkel met ti maibulsa da manipud iti rumbeng kuma nga maawat ti tunggal “surenderi.” Ti kadawyan nga aramiden dagiti batalyon ti Army, agpadar-ayda kadagiti ordinaryo a mannalon a residente iti barbaryo kadagiti pa-miting da a kakuyog ti Local Government Unit wenno pagreporten da ida idia y kampo, ngem apagsangpetda sadiay ket ideklara da idan a kas “boluntaryo a nagsurender” a sigud nga rebelde.

Pilpiliten da dagiti konseho ti barangay a padar-ayen dagiti kabaryo-an da kadagiti rali nga “mangkunkundenar” ken “mangpupuor dagiti bandera” ti CPP-NPA. Dagiti militar mismo ti agar-aramid kadagiti *placard* ken *tarpaulin*, agbitbitla kadagiti pa-rali da, ken agar-aramid iti inpakabesa da nga “paduyakyak iti midya” dagiti linipit da nga masa.

Kasumbangir ti sangkalastog ti AFP, dagiti nakapokus nga operasyon-militar da iti kabuklanna ket napaay iti panggep daytoy a patakyasen, pakapsuten ken parmeken dagiti yunit ti NPA, ken butbutngen, pagparintumengen ken allukoyen ti umili nga kumappon iti sidong ti pasista a rehimen Duterte. Nangiduron laeng dagitoy iti nakarkaropaya pananggura dagiti mannalon, nailian a minoritya ken dadduma pay a idaddadanes iti kontrarebolusyonaryo nga hukbo ken rehimen. **B**

tantanawtawen ti AFP nga awanen ti presensya ken kimmapsut unayen ti suporta ti umili iti NPA iti dakkel a paset dagitoy a probinsya.

Iti kastoy nga alokasyon ti BDF, saan-nga-inggagara nga imbulgar ti NTF-ELCAC ti kinaawan-serbi ti pakakumikoman dagiti dibisyon ken batalyon ti AFP a panangpilit iti nakaad-adu a *local government unit* tapno ideklarada a “persona non grata” ti NPA. Uray kasano’t kaadu dagiti pormal a pablaak ken paduyakyak iti media kanaig daytoy, nga ti kaadduanna ket inaramid dagiti militar ken impasubo da kadagiti LGU, saan dagitoy a nakalapped iti nawaya a panagtignay iti adu a barbaryo ken il-ili ken panakidanggay dagiti yunit ti NPA kadagiti masa a mannalon ken nailian a minorya, nga ti kaadduanna ket nabara nga agpasangbay ken nairut nga umarakop iti pudno nga hukbo da!

Ti dakkel a saludsod: Apaya pinili ti NTF-ELCAC dagiti nainaganan a baryo iti Cagayan nga ikkan iti tig-P20 million ti BDF?

Dandani amin dagitoy a baryo ket adda iti murdong ti nalawa a sona a gerilya ken maudi a prayoridad a tignayan dagiti armado a yunit ti NPA. Isu nga uray saan nga agbannog ti AFP, nakalakkana nga ideklara a “cleared barangay” dagitoy, sa dumawat iti tig-P20 million a BDF iti NTF-ELCAC!

Gastosen kano ti P20 milyon para iti panagpaaramid kadagiti *farm-to market roads* (P12 milyon), pangkabiagan (P1.5 milyon), pasdek a pang-salun-at (P1.5 milyon) ken eskuela (P3 milyon). Ngem kadagiti nasao a baryo, aminen ket adda eskuela na, ken ti dadduma ket adda iti igid ti mayora kalsada ken addan klinika na. Maysa pay, iti naglablabas ket sinango ken sangsangoen metten dagiti LGU iti probinsya ken munisipyo

ken kasta met dagiti konggresista dagiti nailanad a proyekto. Apay nga ita ket maipaiman iti militar dagitoy, imbes nga agtalinaed iti awtoridad a sibilyan?

Ngem ti kangrunaan a makita, ti pakayalokaran ti pondo ket saan met a mangsungbat kadagiti dadakkel a parparikoten dagiti mannalon ken dadduma pay nga umili iti barbaryo. Dagiti basaran a problema ti mannalon iti akinlaud a Cagayan ken iti amin a paset ti Cagayan Valley ket ti kinaawan wenno kinakurang ti masukay a daga, a pakpakaroen pay ti nasaknap ken nakaro a panaggamrud ti daga dagiti apo’t daga, usurero nga agguoyod ti daga dagiti saan a dagus a makabayad ti utangna, pribado a kumpanya, ahensya ti gobyerno ken burukrata a kas ni meyor Pagurayan iti Sto. Niño.

Uray nu adda da maaramid a kalsada (ngem dati metten nga adda da kalsada) nu rutrot ti bulsa ken awan maipisok iti kaldero ni mannalon gapu ta mapan met amin a biroknita iti pagbayad ti utang kadagiti nangangato’t panagpaineresna nga usurero, malaklaka latta ti presyo ti produkto na santo suitiken pay ti komeryante, sinaggaysa a sardinas ken noodles laeng ti maitulong kenkuana ti gobyerno nu madadael ti mulmula na nu adda tikag wenno bagyo – awan latta’t pagpaayanna.

Uray nu adda klinika nu sinaggabassit ken manmano a klase met laeng nga agas ken imbes a doctor ket barangay health worker laeng ti linaonna. Uray adda eskuela (ngem dandani amin metten a baryo ket adda eskuela na) nu agkurkurang ti agisuro ken saan a nangato ti kalidad ti masursuro gapu ta nakababbaba met ti sueldo ti titser ken bassit ti badyet para iti edukasyon ti gobyerno. Awan

latta’t pagpaayanna!

Pampammarang laeng dagitoy a proyekto. Bassit da laeng a plaster a mangkalub iti dadakkel, nakakaro, agnannana ken mabulbulok a sugat iti biag, kabiagan ken pagsayaatan dagiti mannalon ken dadduma pay nga umili a maramot iti mananggundaway ken manangirurumen a sistema ti gimong. Agserserbi laeng daytoy a gimong kadagiti agar-ari a dasig a dadakkel nga apo’t daga, burges kumprador ken burukrata kapitalista nga para-serbi dagiti imperyalista a pagilyan.

Ti BDF ti NTF-ELCAC ket awan duma na iti pork barrel dagiti konggresista – maysa met laeng a pork barrel. Pork barrel dagiti heneral ken dadduma a nangangato nga opisyal ti NTF-ELCAC ken militar. Kas iti congressional pork barrel, dakkel a pagtaudan met daytoy iti korapsyon dagiti militar ken burukrata a kakomplotda, kas ti gobernador ti Cagayan a ni Manuel Mamba ken mayor ti Sto. Niño a ni Pagurayan, ken dagiti kontraktor kadagiti maiyaramid a proyekto

Saan pay a napnek dagiti opisyal militar iti dakkel a malekkabda manipud iti *Enhanced Comprehensive Local Integration Program* (E-CLIP), a nu sadinno ket dakkel met a pondo ti naiyalokar para kano kadagiti sigud a myembro ti CPP-NPA a simmuko iti reaksyonaryo a gobyerno. Isu a paggaayat dagiti opisyal militar ti agiyanunsyo kadagiti adu ken agsasaruno a bogus a “panagsusurender”, tapno makapagibulsada iti dakkel a paset manipud iti pondo daytoy. Ita ket manamnama a dakkel manen nga paggapuan ti makurakot da ti minilmilyon nga BDF.

Ti panagringbaw ti militar iti awtoridad a sibilyan saan laeng a kanaig ti panangpataray iti biag a

pangpulitika dagiti barbaryo, nu di ket pati iti panangikeddeng ken panangipatungpal kadagiti sosyo-ekonomiko a proyekto iti baryo. Nayon daytoy a pruweba nga iti sumagmamanon a panawen ket agtatalinaed ti panagturay ti militar wenno *de facto* a *martial law* iti nalawa a paset ti kaaw-awayan. Binadde-baddekan dan ti prinsipyo ti panagringbaw ti awtoridad ti sibilyan iti militar.

Ngem gapu ta saanda met gargarawen ti agdama a sistema a mala-kolonyal ken mala-pyudal ti pagilian, saan a magun-od dagitoy a proyekto ti panggepda nga allilawen ken buldingen dagiti masa ken iyadayo ida manipud iti umno a dalan ti panagrebolusyon. Inaramid metten dagiti naglablabas a rehimen ti naduma-duma a proyekto a dakkell-ti-pondona, managinkukuna ken para iti kontra-insurhensya, ngem pada-pada met laeng ti imbungana – pannakapaay a pasardengen ti gil-ayab ti gubat ti umili.

Nakaad-adu dagiti pangkagimongan a basaran tapno mariing ken marubroban ti panggeddeng dagiti masa tapno agbaringkuas ken makidangadang. Lallalo iti panawen ti papet ken pasista a rehimen Duterte. Ti awan kapadana a krisis ken ranggas ti estado iti agdama ti kangrunaan a mangal-allukoy iti umad-adu a bilang ti umili tapno lumaok iti gubat ti umili. **B**

Bogus a Panagpasurender ti AFP, Kinondenar

Kinondenar ti *Fortunato Camus Command* ti *New People's Army* (FCC-NPA) dagiti kaudianan a bogus a panagpasuko kadagiti kameng kanu ti NPA ken Milisya ti Umili nga inrussuat ti *Armed Forces of the Philippines* idi Enero ken Pebrero iti probinsya ti Cagayan.

Idi naudi a lawas ti Enero ken umuna a lawas ti Pebrero, impaduyakyak ti *502nd Infantry Brigade* ti *Philippine Army* nga addada kano simmuko a sigud a “rebelde” kadagiti ili ti Amulung, Lallo ken Allacapan. Innayon pay ti *commanding officer* na a ni Col. Steve Crespillo nga simmurender met ti 35 a “rebelde” iti Zinundungan Valley iti ili ti Rizal, ngem saanna maibaga ti pudno a nagan dagiti “simmuko” ken “alyas” laeng ti tallo nga tao ti naibagana (“Ka Ed”, “Ka Ruben” ken “Ka Timbong”).

Iti paduyakyak iti media, kinuna ni Guillermo Alcala, ti *press officer* ti FCC-NPA, a bolbolaen laeng dagiti militar ti bukodda a bagi babaen iti kaudianan nga iparparboda a baro manen nga panagsusurender ti adu a mannakigubat ken milisya ti NPA. Inlanadna nga kadagiti imbaga ti militar a nagsusuko iti Zinundungan Valley, tallo laeng ti innaganan ni Col. Crespillo, ngem iti “alyas” da laeng, ken asan met a pudno nga adda da kastoy nga adda alyas na a nagkameng iti NPA.

Kinuna pay ni Ka Guillermo a manipud idi 2018, pana-panawen nga ipangpangas ti militar nga adu kanu nagsusurender kadagiti ili ti Cagayan, nga ti bilang da ket manipud tig-mamano-pulo inggana’t nasurok sangasut. “Kalpasan nga ibutaktak ti ‘adu a nagsusurender’ ken ‘dakkell a panagkapuy’ ti ti NPA, aganunsyon to manen iti baro nga ‘adu a nagsusurender’ ken ‘dakkell a panagkapuy’ ti NPA. Nu pudno nga napakapuyen ti NPA gapu kadagiti immun-unan a panagsusurender, apay adda manen ibagbaga da a baro nga abansada ti ‘adu a

nagsusurender’ iti 2021? Nu pudno dayta, idi pay koma a naibusen ti NPA iti akinlaud a Cagayan!”, ti intalmegna.

Dagiti “adu a nagsusurender” ket dagiti ordinario a mannalon a pinaayaban dagiti batalyon ti Army, nga awan pulos pannakaammoda iti panggep ti militar nu apay a pinaayabanda ida. Isudan ton ti retratoen, iduron ken allilawen nga pagpirmaen dagiti opisyal ti Army. Kalpasanna ket iyanunsyon da iti *media* nga dagitoy ket dati a “rebelde” a simmuko.

Innayon ni Ka Guillermo a pudno nga addada sigud a kameng ti NPA ken milisya a simmuko, ngem mabilbilangda laeng iti ramay. “Ngem ti ad-adu nga amang nga opisyal ken mannakigubat ti NPA ken Milisya ti Umili ket napupudno,

addaan nasasayaat a rekord ken natitibker a rebolusyonyaryo nga hukbo dagiti mairurrurumen ken magunggundawayan. Adda narimat a rekord da iti rebolusyonyaryo a kinatured ken natitibker a panggeddeng da nga iyabante ti rebolusyon”, ti kinuna na.

Imbutaktak na nga dagiti manmano laeng a nagsusuko iti AFP iti naglabas ket pakairamanan ni Ivy Lyn Corpin ken ti asawana. Ni Corpin ket naglibas a pimmanaw iti maysa a yunit ti NPA iti Cagayan idi 2019 kalpaskan nga saan na mailawag nu nangipanan na iti nasurok P100,000 a pondo ti nakapaunegan na a yunit gerilya. Idi makapanawen, ginuyod na ti nobyona a sumurot kenkuana. Saan a nagbayag, nagpausar dan nga dua iti militar tapno agpaniktik ken agpaaramat iti trabaho a *psy-war* ti *17th Infantry Battalion*.

Idi maudi a kwarto ti 2020, iti mandar ken babaen ti *National Task Force to End Local Communist Communist Armed Conflict* (NTF-ELCAC) a direkta nga idadauloan

ni Rodrigo Duterte ket nagsarita ni Corpin iti maysa a nailian a press conference . Nagsarita manen iti maysa nga *committee hearing* ti Senado a kiniddaw ti NTF-ELCAC. Inakusaranna dagiti nadumaduma nga legal a progresibo nga partylist, organisasyon ken personahe a kas “legal a prente” kano ti Partido Komunista ti Pilipinas. Intudo na met kadagiti militar ti tanem ni Justine “Ka March” Bautista, a pimmusay iti maysa nga opensiba a labanan idiy San Jose, Baggao, Cagayan idi Hunyo 2017. Dakkel a kuarta ti awawaten ni Corpin ken ti asawana iti militar.

Innayon ni Ka Guillermo: “Ngem ti pudno nga adda iti likudan ti maul-ulit a panagiyanunsyo dagiti kumander ti AFP kadagiti ‘adu a panagsusurender’ ket saan laeng a tapno allilawen dagiti umili ken paruaren a mangababaken ti saan-a-nainkalinteg, nagastos ken palpak a kontra-rebolusyonyaryo a gubat maibusor iti NPA ken umili. Nu di ket tapno maul-ulit met a makapagibulsa

da iti dakkel a pondo a naggapu iti naiyalokar kadagiti maallilaw da nga sumuko (manipud iti *Enhanced Comprehensive Local Integration Program*, wenno E-CLIP) iti rehimen Duterte.

“Dagiti garapal nga kinaulbod a dadaiten ti AFP kanaig dagiti bogus a panagsuko ket nakasilpo iti kasdiy met a kagarapal nga *red-tagging* dagiti nangangato nga opisyal daytoy iti nailian a tukad. Kas ti limmatak a bogus a listaan dagiti kunkunada a naggapu iti *University of the Philippines* a nagkameng iti NPA ken natay iti labanan wenno natiliw ti AFP. Paset daytoy ti nalawlawwa ken mas sistematiko a wagas iti psy-war ti maysa a pasista ken kontra-umili nga hukbo a kas ti AFP ken ti papet ken pasista a rehimen a kas iti rehimen Duterte. Ngem saan a mailemmeng dagiti pasista a panaglaslastog ken parparbo ti kinapudno nga ti NPA ket saan a marebbek nga hukbo ti umili, ken ti AFP ket maysa a bulok ken maruprusa a kontra-rebolusyonyaryo nga hukbo.” **B**

Pannakatiliw ni Calixto Cabildo, nayon nga atake kadagiti aktibista-mannalon

ti babaen manen ti panagmula ti ebidensya dagiti pulis a natiliw ni Calixto Cabildo sadiay barangay Manalo iti ili ti Amulung, Cagayan idi Marso 25. Daytoy ket kalpaskan ti mano a daras a panangredtag ken panangpaayna kadagiti *intel-operatives* ti PNP-Cagayan nga nangkatang kenkuana nga agsurender.

Sakbay a nagrekisa dagiti pulis diay balayda a nakaalaan kano iti kalibre 38 nga paltog, lima a bala ken maysa a granada, pinaruar pay laeng isuda amin nga adda diay uneg ti balay.

Ni Cabildo ket maysa nga aktibista. *Municipal coordinator* isuna ti Anakpawis-Cagayan, daulo ti Kagimungan ken *Cagayan Irrigators and Farmers Association* ken maysa kadagiti QRT (*Quick Response Team*) ti Karapatan ti rehiyon.

Manipud Disyembre 2020 sadiay Cagayan Valley, malagip a maika-pito isunan a natiliw a biktima ti redtagging ken kastoy a pamuspusan ti panagrekisa babaen ti panangparuar pay laeng

umuna kadagiti adda ti balay, sumrek dagiti pulis ken agmula ti ebidensya kas ti nangangato a kalibre ti paltog ken eksplosibo.

Pakairamanan ditoy a kaso ti nagsina a panagrekisa sadiay ili ti Baggao idi Disyembre 2020, a no sadinno ket nakatiliwan ni Amanda Echanis a makabulan a kaan-anak. Karaman ditoy a narekisa ti pagtaengan ti organisador ti mannalon a ni Isabelo Adviento.

Kasdiy met laeng ti napasamak ti pannakatiliw ti kapitan ti barangay Agaman Norte a ni Ruben Salvador idi naudi a Pebrero 8 sadiay kapada nga ili.

**ituloy iti panid 17
(Pannakatiliw...)**

Ka Marly: Babai a Kadre ti Partido ken Opisyal ti NPA

BARINGKUAS :

Kas paset ti panagranbak tayo iti Bulan ti Babbai ita nga Marso, mabalin kadi nga makainnistoryaan dakayo iti biag yo a kas rebolusyonaryo a babai? Ti umuna ti amin ket mabalin a pakiistorya yo nu kasano kayo a namulat iti rebolusyon ken mano ti tawenyo itan?

Ka Marly :

Rebolusyonaryo nga kablaaw kadua. Ub-ubingak laeng ti makatawen ngem ti *New People's Army*. Namulat nak iti rebolusyon idi laengen nakaturposak iti kurso nga *midwifery*. Nagboluntir nak ngamin idi iti maysa nga NGO (*Community Based Health Developmet*) idi 1991, ket ditoyakon a nagrugi a nakaawat mainaig iti agdama nga kasasaad ti sistema ti salun-at ditoy pagilian. Inggana't in-inot nga limmawa nga limmawa ti kaammoak mainaig iti kinapudno ti mala-kolonyal ken mala-pyudal a gimong.

Aginggana't na-organisarak ken nag-pultaym nga aktibista iti rehiyon. Numanpay kadaytoy nga tawen, a nu sadinno ket saan pay nalpas wenno saan pay a nabukel ti Maikadua a Naindaklan a Tignayan a Panagilinteg, naimatangak ti nakaro a kontradiksyon dagiti pwersa iti tignayan iti syudad, nu agtalinaed da kadi iti tignayan wenno saan. Naringringbaw ngamin idi kadagiti pwersa diay personal a panagkasapulan da iti kabiagan imbes nga agtultuloy nga agtignay, lalo dagiti addaan nangangato a sweldo kadagiti institusyon da. Isu nga adu ti nagsardeng idi ti panagtignay.

Ngem gapu ngarud ta makunak nga naunegen ti pannakaawatko iti nairut nga panagkasapulan iti

Kas paset ti panagranbak iti Aldaw dagiti Babbai ket ininterbyu ti istap ti BARINGKUAS ni Kadua Marly. Pinili isuna gapu iti narimat a rekord na a kas rebolusyonaryo a babai. Nabayag met isunan nga agtignay saan laeng a para iti tignayan tapno mawaya-wayaan ti babbai nu di ket iti pangkabuklan a tignayan para iti nailyan a wayawaya ken pudno a demokrasya.

Iti agdama, umak-akem ni Ka Marly a kas maysa kadagiti lider ti Partido Komunista ti Pilipinas ken sibubukel a rebolusyonaryo a tignayan iti Cagayan Valley. Bigbigbigen isuna a kas maysa a modelo a rebolusyonaryo a babai gapu iti awanan-bannog na nga panangidatun iti bagi, pigsas ken sirib na para iti nailyan-demokratiko a rebolusyon a maiyab-abante babaen iti gubat ti umili.

panagrebolusyon, ti panagtultuloy iti panagtignay ken panangidaulo kadagiti masa iti pannakidangadang da para kadagiti karbenganda, saanak nga nagpailuyos. Nagtultuloyak latta iti panagtignay.

BARINGKUAS :

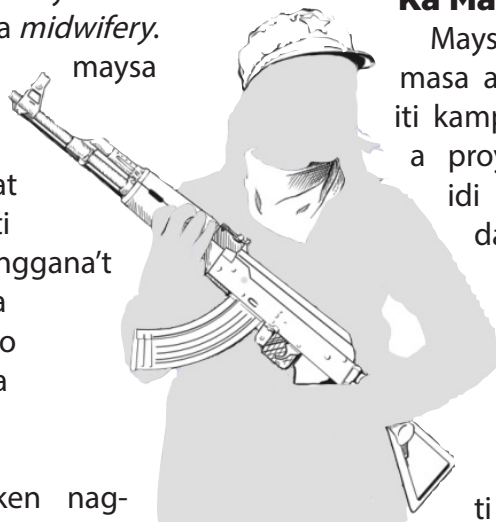
Sakbay a nagkameng kayo iti NPA, ania da dagiti kapadasanyo iti panag-organisar?

Ka Marly :

Maysaak kadagiti nakatinnulong dagiti masa a mannalon iti panangitandudo da iti kampanya laban kadagiti manangperdi a proyekto ti guberno ditoy rehiyon idi dekada nobenta. Maysa ngarud daytoy kadagiti makunak a gapu no apay nga naringbawak dagiti mapaspasamak a kontradiksyon iti intarmi ken pudno a nangpatibker ti pangngeddengko nga agtignay.

Karaman iti daytoy nga kampanya ti panaglapan ti masa iti konstruksyon ti dua nga dadakkel nga dam iti Nueva Vizcaya, daydiay *Diduyon dam* ken *Casecnan Multi-Purpose Dam*. Kangrunaan ngamin a biktima ditoy idi dagiti minorya nga Bugkalot ken dagiti minorya a naggapu manipud iti Cordillera, nga basta-basta laengen a patpatakyasen manipud kadagiti ansestral a dagdaga da, gapu laeng kadagitoy a proyekto, ken uray ti panagminas ti luglugar da.

Malaksid ditoy, *resettlement area* met laeng ngamin dagitoy para kadagiti minorya a nagbalin met laeng a biktima ti panangpatakyas ti guberno gapu met laeng kadagitoy a pada a proyekto iti rehiyon ti Cordillera. Isu nga nu saanda pay nga lumaban, maikadua nga

daras a mapatakyas da manen gapu kadagiti manangperdi nga proyekto ti rehimen nga Ramos.

Isu a nagbalin a rebbengek idi iti panag-organisar kadagiti komunidad. Karaman met laeng ditoy ti panag-organisar kadagiti mangmangged iti salun-at kadagiti baryo, mismo nga panagsanay kadakuada, lalo iti panangisuro nu kasano nga agisagana ti herbal nga agas ken panag-akupangtura. Dakkel ti naitulong daytoy kadagiti masa gapu ta kaadduan kadakuada ket kurang

Aginggana't pimudotakon iti mata ti kabusor. Ngem saan met a daytoy ti kangrunaan a nangiduron kanyak tapno agkameng iti hukbo. Kinaagpaysona, adu iti oportunidad tapno makaalaak ti trabaho, uray pay sakbayak a makaturpos ti *midwifery*. Adda ngarud iti kabagianmi idi nga opisyal ti LGU a mangikarkari nga uray saanak a makaala ti *board exam* ket alaendak latta sadiay lugarmi, gapu ngarud iti kinakurang met laeng ti *midwife* kadagiti komunidad.

Ngem saanko daydiay nga ginundawayan, gapu't nadagdagsen latta kanyak iti kapanggeddengak nga agserbi a sibubukel, nga sipupuso kadagiti masa. Nagbalin a nalawag idi iti imatang ko iti panaghukbo. Isu, saan nga nagbayag ket simmampaak ngaruden, nag-arnas nakon. Ken sadiaykon nga intuloy ti panangipraktika iti amin a kaammoak iti medikal a trabaho.

Simmampaak idi maikadua nga kagudua ti 1999. Iti uneg ti hukbo, dagusak a nagbalin nga kagawad iti Pangrehiyon nga Istep ti Medikal (*Regional Medical Staff*) manipud 1999 aginggana 2004. Malaksid iti trabaho a medikal, nagbalin met laeng nga rebbengek iti hukbo ti panagbalin a Giyang Pampulitika. Iti Partido met, nagbalinak nga opisyal iti edukasyon iti Komiteng Larangan ken naminsan a nagbalin nga OD iti Larangan.

BARINGKUAS :

Kas maysa nga opisyal iti maysa nga komite ti Partido, kasanoyo a maringringbawan dagiti kinarigat nga tumataud iti tunggal trabaho?

Ka Marly :

Kagiddan iti panangiggem iti prinsipyo ti kolektibo a

panagtrabaho ket ti nasken a kinatured ken kinasagana iti aniaman a rebolusyonaryo nga rebbengen. Inawatko amin a rebbengen nga inted kanyak ti Partido iti laksid ti kinakurang ti kapadasan, manipud iti panagbalin nga istap ti medikal, edukasyon, opisyal ti organisasyon, ken opisyal ti pinansya iti Larangan. Saanak met laeng nga narigatan unay kadagiti trabaho gapu ta napartakak met a makaannatop ken naasidegak kadagiti kakadua ken masa. Ikagkagumaaka kanayon a napudot ti pannakilangen ko kadakuada ken ipakpakitak nga nakasaganaak nga agdengngeg kadakuada iti amin nga panawen.

BARINGKUAS :

Ania a partikular a kapadasan ti makuna yo nga pammaneknek iti kinatibker yo kas maysa nga babai iti rebolusyonaryo nga tignayan?

Ka Marly :

Ti makunak a pudno nga nangsubok iti kinatibkerko kas maysa nga babai iti rebolusyon, ket iti panagbalin kas maysa nga ina. Sakbay ko ngamin nga inpasngay diay inauna mi, naisaganamin nu siasinno mi isuna nga ipataraken. Idi umuna, immannugotda met diay pamilya ti asawak nga isudan ti agaywan diay ubing. Dakes na, idi naganakak, dagus da met lang nga immatras iti panagaywan diay ubing. Kadaydiay met laeng nga panawen, ipapaayab da kon diay nakapaunegak a yunit gapu ta kasapulak nga dumar-ay iti maysa nga kumperensya ti medikal.

Isu nga manipud Manila a nu sadinno nak a naganak, kuyug-kuyug ko latta diay anakko ta awan ngarud sabali nga pangibatian kenkuana. Tapno makadar-ayak latta ti kumperensya, nagdesisyun dagiti kakadua nga ibatik latta pay laeng iti baryo. Isu nga inbatik isuna kadagiti masa. Kalpasan ti dua nga lawas, sinubliak isuna tapno urnosen nu siasinno mi isuna nga ipaaywan inggana't

“ **Kagiddan iti panangiggem iti prinsipyo ti kolektibo nga panagtrabaho ket ti nasken a kinatured ken kinasagana iti aniaman a rebolusyonaryo nga rebbengen.** ”

wenno awanan ti kwarta nga pagpa-ospital. Isu nga kasapulan a talaga a masursuro da iti libre wenno kalalakaan a pamuspusan ti panangagas kadagiti kadawyan a saksakit, nga iti wagas nga epektibo met laeng ken natalged, ken syempre, syentipiko latta met.

BARINGKUAS :

Kaano kayo a simmampa iti NPA ken ania ti nangiduron kadakayo nga nag-hukbo?

Ka Marly :

Kadagiti umuna nga tawen ko a kas pultaym nga aktibista, kanayonak a sumsumrek kadagiti yunit ti NPA idi, aglalo no panawen ti anibersaryo ti hukbo ken Partido. Gapu iti panagruar-serrek ko kadagiti yunit, ken panangpalpalawag dagiti kakadua nga hukbo iti panagkasapsulan ti armado nga panaglaban, nabukel kanyak ti perspektiba nga ag-hukbo.

dumakkel. Imbag laeng ta adda ti asideg a kabagian diay asawak a nagdesisyon a mangaywan diay ubingmi.

Diay maikadua met nga anakmi, saan a kapada diay umuna nga istable. Isu a saanda a nagkuyog a dimmakel. Immadayo ti riknana kanyak diay maikadua gapu ngarud iti kasasaadna. Ngem, pampanunotek latta itattan nga addanto latta ti panawen nga maawatanna ti ilablabanko ken ti sibubukel a rebolusyonaryo a tignayan. Agtultuloy latta met nga pappapigsaennak dagiti masa ken patpatibkeren nak lalo ti Partido tapno lallalo nga epektibo nga sangoen dagiti kabusor ti dasig, ken dagiti managimbubukod ken kontra-umili nga ad-addangenda.

BARINGKUAS :

Natiliw ken naibalud kayon iti napalabas. Kasano yo nga naringbawan ti napadasan yo idiay uneg ti pagbaludan?

Ka Marly :

Napadasak met laeng ti matiliw ken maibalud iti nganngani dua nga tawen. Tallo a daras nak ngarud nga naiyakar-akar iti nagsisina nga probinsya gapu iti ar-aramid laeng nga kaso laban kanyak. Ngem gapu ngarud ta parpartuat laeng met dagiti inkaso da kanyak, nawayaanak met laeng. Sadiay uneg ti pagbaludan, saanak nagsardeng a nangirupir iti pagsayaatanmi amin nga naibalud. Inrupirmi ti karbenganmi iti nasayaat nga makan idiay uneg ken nadalus nga aglawlaw. Uray ti iskedyl ti panagbilag ken panagrelaks iti ruar. Nausarko met laeng ditoy ti kaammoak iti trabaho nga medikal. Pinalubosan dagiti awtoridad iti pagbaludan nga iserrek iti uneg dagiti dagum nga pang-akupangtura ken dagiti herbal nga agas. Isu a makait-itedak latta sadiay ti medikal nga serbisyo kadagiti pada nga naibalud ken uray dagiti dadduma nga istap

diay pagbaludan. Nakaitedak met laeng iti edukasyon nga pansalun-at idiay.

Adda met latta nagbalin a problema bayat a

nakabaludak, ngem dagus ko met lang nga

naringbawan ta nagtalinaed kanyak diay nangato nga tukad ti ahitasyon. Saanko ngamin a nilipatan dagiti masa, ti nakaro nga pananggundaway kadakuada dagiti agar-ari nga dasig ken ti kumarkaro pay nga panang-atake ti estado kadakuada. Saanko nga nilipatan ti pamilyak ken dagiti kakadua. Inkarik iti bagik nga agsubliak.

BARINGKUAS :

Ania iti mensahe yo iti amin nga babbai nga Pilipino ita nga bulan ti babbai?

Ka Marly :

Iti amin a babbai a Pilipino, ammoka nabayagyon a marikrikna iti nakaro nga panangilais ken panangtagibassit ti gimong kadagiti babbai. Gapu iti kultura nga ipaspasaknap dagiti agar-ari, agtaltalinaed nga nababa, nakapuy, pangtagibalay ken pang-displey laeng dagiti babbai, nga isu't gapu ti mapadpadasan a partikular a panangidadanes ken pananggundaway.

Iti kasasayaatan nga panangrampak iti Bulan ti Babbai ket saan nga iti panangawat iti regregalo, sabsabung, tsokolate wenno kosmetiko. Nu di nga iti mismo nga panaglaok iti pudno nga pannakidangadang ti babbai para iti pangkagimongan a waya-way, ti panaglaok iti Demokratiko nga Rebolusyon ti Umili. Isu nga kas maysa a babai nga rebolusyonaryo, aw-awisen kayo nga lumaok iti pannakidangadang ti umili, iti armado nga rebolusyon, ken sangsangkamaysa tayo nga irupir dagiti

karbengan tayo ken gun-oden ti maysa nga gimong nga pada-pada ti amin. Iti rebolusyon ti pudno nga lugar ti babbai. **B**

(Pannakatiliw...)

Saan met maiduma a wagas ti panagrikisa dagiti pulis sadiay Villaflor, Cauayan, Isabela a nakatiliwan da Virgilio dela Cruz, Jerry Ramos ken Herminio Ramos kadaytoy Enero 23. Aktibista a mannalon dagitoy ken agnanaed iti nakuna a barangay.

Kadagitoy a kaso ti panagmula ti ebidensyalaban kadagiti aktibista-mannalon, manaynayunan lalo dagiti prueba laban ti gannuat dagiti pulis, iti mandar dagiti militarista a kumander iti uneg ti rehimen ni Duterte, a lapdan dagiti nainkalentegan a pannakidangadang dagiti mannalon laban ti pananggammrud ti daga, nangangato nga interes ti pautang, nangingina nga *farm inputs*, mabarbarat a produkto nga agrikultural ken dadduma pay a panangikuspil kadagiti karbenganda. **B**

Interbyu:

Ka Elias Almazan

Political Officer

Fortunato Camus Command-New People's Army

"TI TIRANO KEN PAPET A REHIMEN DUTERTE TI NUMERO UNO A PARA-REKRUT TI NPA"

Para iti okasyon ti maika-52 nga anibersaryo ti pannakaitakder ti NPA, inangay ti istap ti Baringkuas ti interbyu iti maysa kadagiti kangrunaan a lider ti NPA iti rehiyon ti Cagayan Valley. Ti sumaganad ti paset daytoy:

Baringkuas (B): Rambakan inton Marso 29 iti sangapagilyan ti maika-52 nga anibersaryo ti pannakaitakder ti NPA. Kanaig daytoy, aniada dagiti nagbaliwan wenno dimmur-asan ti NPA ken ti mairusrussat a gubat ti umili iti rehiyon tayo?

Elias Almazan (EA): Iti naglabas a maysa a tawen ket nakagun-od ti armado a rebolusyonaryo a tignayan ti umili iti rehiyon iti napapateg a balligi iti amin a tay-ak ti trabtrabaho. Dimmakkel ti pwersa ti dadduma a yunit ti NPA manipud 35-55 porsyento. Nakapagirussuat iti sumagmamano a batches ti Basaran a Kurso a Pulitiko-Militar ken dadduma pay nga espesyal a pagsasanay a nangingato iti kabaelan dagiti opisyal ken mannakigubat iti naduma-duma a trabtrabaho iti panangirussuat iti rebolusyonaryo a gubat.

Nakarebbek kadagiti yunit ken pwersa ti Armed Forces of the Philippines babaen kadagiti naballigian nga taktikal nga opensiba. Kas kadagiti labanan iti il-ili ti Rizal, Gattaran ken Sta. Teresita iti Cagayan. Nasurok 50 ti kaswalti ti tropa a pakigubat ken

paniktik ti AFP kadagiti nairussuat nga aksyon militar ti NPA iti rehiyon. Nu pay saan nga admitiren dagitoy ti militar ken balbaliktadenda dagiti ipadpadamagda iti media. Dua met a depensiba a labanan a nakatayan ti uppat nga opisyal ken mannakigubat ti NPA ti napasamak.

Limmawa ken immuneg pay ti pannakakonsolida dagiti base ken sona a gerilya. Palpaluomen ti kasasaad a makapagitakder kadagiti baro a larangan gerilya a sabali pay kadagiti siguden a naitakder, ken amin a larangan gerilya ket maaddan ti tukad-kompanya a pwersa a gerilya na.

Kas kangrunaan nga igam ti Partido Komunista ti Pilipinas iti panangipatungpal iti rebolusyonaryo a gubat, pinagiggaman ti NPA iti rehiyon ti agraryo a rebolusyon kas tulbek a pangkabuklan a rebbengen tapno umabante dagiti trabaho iti away. Lallalo nga immirot ti silpo dagiti yunit ken mannakigubat ti NPA kadagiti masa a mannalon gapu kadagiti nairussuat nga tignayan masa tapno labanan dagiti naduma-duma a langa ti

pyudal ken mala-pyudal a pananggundaway iti barbaryo ken il-ili da. Kas ti panaggamrud ti daga, nangato ken agtutuon nga interes ti pautang ken nababa a tangdan dagiti makitegtegged. Tartarabayan dagiti yunit ti NPA dagiti organisasyon ti mannalon iti panangilaban kadagiti kalikagumda.

Immadu pay dagiti umili a naipauneg kadagiti rebolusyonaryo nga organisasyon ti mannalon, babbai, kabataan, nailyan a minorya ken akintengnga a pwersa. Mano pulo a porsyento ti immaduan dagiti Komiteng Balangay dagitoy nga organisasyon. Kadagiti barbaryo nga naan-anayen nga organizado ti tattao, nabuangay ti ad-adu a Komiteng Rebolusyonaryo sa Baryo.

B: Target ti rehimen Duterte a marebbek ti CPP-NPA-NDFP inton 2022 iti panaggibus ti termino daytoy. Anya ti makuna yo?

EA: Agar-arapaap a simumulagat da Duterte nu kunaenda a marebbek ti armado a rebolusyonaryo a tignayan ti umili nasurok makatawen laengen manipud ita. Kinagpaysona, namin-anon a binaliwan ti rehimen ti target daytoy a rebbeken ti NPA. Kasta met ti amin a naglablabas a rehimen manipud idi panawen ni Marcos a nangtarget a rebbekenda ti NPA iti uneg ti termino da. Amin da ket napaay.

Iti naglabas a manon a tawen ket pinairteng pay ti rehimen Duterte ti panangatake iti rebolusyonaryo a tignayan. Pinadakkel ti pwersa a militarna, nagusar iti nadudur-as a teknolohiya a pangpaniktik a kas dagiti drone ken nadumaduma a gadget a pangsurbeylans. Gimmatang iti agbalor bilyones a nadumaduma a klase ti armas kas dagiti attack helicopter, bomber plane, howitzer ken assault rifle. Binukelna ti National Task Force to End Local Communist Armed Conflict (NTF-ELCAC) a binukbokanna iti bilyones a pondo.

Iti Cagayan Valley, manipud uppat a pangmaniobra a batalyon ti Army idi 2017 ket pinagbalinda nga innem a batalyon idi 2020. Pinairtengda pay dagiti operasyon militar ken nagtultuloy ti panagitakder kadagiti kampo ken detatsment ken panaguper ti kunkunada a Retooled Community Support Program (RCSP) iti barbaryo. Pilpiliten ken al-allilawen da dagiti umili tapno mapagkamengda ida a kas Cagfu. Pinadur-asda pay dagiti manangallilaw nga aktibidad da, nu pay ti adu ket siguden nga ar-aramiden da, kas ti panangtiritir iti ima dagiti Local Government Unit tapno agiproklama nga “persona non grata” kano ti NPA iti luglugarda. Kasta met dagiti adun a bogus a panagpasurender a pagibulbulsan dagiti nangangato nga opisyal ti 5th Infantry Division iti kurakot.

Ngem kas ti naibagan, napaay amin dagitoy a nangpakapuy iti NPA ken rebolusyonaryo a tignayan ken pimmgisa pay ketdi dagitoy. Mabaelan ti rebolusyonaryo a tignayan a makapagpapigsa nu ammo na a sangoen ken labanan ti kumarkaro a kontra-rebolusyonaryo a gubat ti rehimen Duterte a papet ti imperyalismo nga US ken China.

pannakagundaway ket panagrigat ti umili iti las-od ti panagturayna ti kangrunaan a mangidurduron kadagiti umili tapno makumbinsir, makasursuro ken aktwal nga lumaok iti nainkalintegang nga armado a dangadang.

Kitaen laengen dagiti kauudianan a paspasamak. Kas ti panangreyd dagiti taw-an ti PNP kadagiti pagtaengan ken opisina dagiti aktibista idia CALABARZON, a nu saddino ket siyam nga aktibista ti pinatayda ken innem pay ti tiniliwda. Ken ti panagimula da iti paltog, panangpila iti kaso a murder ken illegal possession of explosives and firearms ken panangiyitnag iti madamyento de aresto kadagiti lider dagiti progresibo nga organisasyon nga immunadan nga in-red-tag. Panggep ti rehimen nga paksyaten ti at-atapen da nga paggapapuan ti suporta ti NPA manipud kadagiti syudad, ken kasta met nga ipagarupda nga mapabutngan ken agsardeng nga agtignay dagiti umili iti syudad nu iterorisa ti estado ida.

Ngem ti resulta amin dagitoy ket maikaniwas iti panggep da. Ta kas idi panawen ti diktadura a Marcos, ti kastoy a nakaro a ranggas ken panangilupek-lupek iti karbengan ti umili ket lallalo a mangiduron kadakuada tapno mariing, tumakder, lumaban ken makumbinsir nga umno ken nainkalintegang laeng nga agiggem ti armas iti sango ti terorista ken kontra-umili nga ranggas ti estado.

Ti kinagpaysona, iti adu a rehiyon iti sangapagilyan ken kasta met iti Cagayan Valley ket dimmakel ti pwersa ti NPA gapu iti panagkameng dagiti umili a liplipiten, naka-red tag ken adda pangta na a ranggasan dagiti armado a pwersa ti estado.

Ti panagkarotipasis moti estado ket inggeddan pay iti panagkarot

“

ti kastoy a nakaro a ranggas ken panangilupek-lupek iti karbengan ti umili ket lallalo a mangiduron kadakuada tapno mariing, tumakder, lumaban ken makumbinsir nga umno ken nainkalintegang laeng nga agiggem ti armas iti sango ti terorista ken kontra-umili nga ranggas ti estado

”

B: Ammo tayo nga ti panagpigsa ti NPA ti tulbek tapno dumur-as iti amin-a-benneg a rebbengen ti rebolusyon. Kasano a mapadakkel ti pwersa ti hukbo ti umili iti agdama a kasasaad?

EA: Ti tirano ken papet a rehimen Duterte ti numero uno a para-rekrut ti NPA. Gapu kadagiti narurungot a patakaran ken ad-addangenna ken ti panagkarot pay ti

ti krisis ti ekonomya nga inggapu ti nairo a panangipatungpal ti rehimen Duterte iti patakaran a neoliberal dagiti imperyalista, a nu sadinno ket isu ti gapu ti panagkaropay ti krisis ti sangalubongan a sistema a kapitalista. Lallalo man a kimmaron iti panawentipandemya a COVID-19, a nu sadinno manen ket naimutektekan ti umili ti kinamanagbaybay-a ni Duterte iti salun-at ken kabiaganda. Umadadu ti makaamiris nga awan manamnama a masakbayan iti babaen ti rehimen Duterte ken ti agdama a sistema a mananggundaway ken manangirurumen.

Amin dagitoy ket obhetibo a mangidurduron iti umadadu nga umili tapno umasideg ken aktwal nga lumaok iti NPA ken gubat ti umili. Ti rumbeng nga aramiden dagiti rebolusyonaryo a pwersa ket agpakalaing nga sumilpo iti lumalawlaw nga intar ti umili, riingen ti rebolusyonaryo a kamulatanda babaen iti panangisilpo kadagiti pangkabiitan nga kalikagumda iti nalawlaw ken pangmabayagan a nailyan ken demokratiko nga interesda, ken iturong ti panaglabanda iti dana ti armado a rebolusyon ken aktwal a

panagkameng iti NPA.

B: Ibagbaga ti rehimen Duterte ken dadduma a propagandista ti imperyalismo nga ti gubat ti umili nga irusrussuat ti CPP-NPA-NDFP ket maysa a “napaay a rebelyon.” Ken ti kano komunismo ket maysa a napaay nga ideolohiya gapu ta inlaksiden dagiti sigud a sosyalista a pagilyan a kas ti China ken Russia. Anya ti makuna yo?

EA: Ti awan ressatna a krisis ti sistema a mala-kolonyal ken malapyudal ti gimong a Pilipino, a ti makagapu ket ti nakapaunegan daytoy a krisis ti sobra a produksyon ti sangalubongan a sistema a kapitalista, ti kongkreto a basaran nu apay agtultuloy a mairusrussuat ken umab-abante ti demokratiko a rebolusyon ti umili babaen iti gubat ti umili. Daytoy ti naganagan a daga a basaran ti saan a pannakarebbek ken panagpigsa ketdi dagiti rebolusyonaryo a pwersa para iti nailyan a wayawaya ken demokrasya iti laksid dagiti nagsasaruno a narurungsot a rehimen a papet ti imperyalismo nga US, sipud pay idi panawen ni Marcos ken agingga ita a panawen ni Duterte.

Agtultuloy nga sosyalista

ti perspektiba ti nailyan-demokratiko a rebolusyon nga idadauloan ti Partido Komunista ti Pilipinas. Iti pakasaritaan ti sangkatawan, iti babaen ti pangkagimongan a sistema a sosyalista laeng a napadasan dagiti magungundawayan ken mairurrurumen nga maaddaan iti bukodda a panagturay ken napagserbi da ti gimong para iti pananggibus ti naindasigan a pannakagundawayda ken panagrang-ay iti kasasaadda. Iti babaen iti sistema a kapitalista ken imperyalista, awan masakbayan ti umili nu di kinasipnget ken kinaawan-namnama. Bayat a lablabanan dagiti rebolusyonaryo a pwersa ti imperyalismo ken lokal nga aso-aso daytoy, lablabanan da met ti rebisyonismo a nakagapuanan ti panagsubli ti kapitalismo kadagiti sigud a sosyalista a pagilyan.

Agtultuloy ti demokratiko a rebolusyon ti umili babaen iti gubat ti umili agingganat marebbek ti panagturay ti imperyalismo, pyudalismo ken burukrata-kapitalismo ken magun-od ti nailyan a waya-wayan ken demokrasya. **B**

Base a Masa ti Rebolusyon: Lumawlaw, Umun-uneg

“Agtultuloy a lumawlaw ken umun-uneg ti suporta dagiti masa iti nainkalintegangan a gubat ti umili.”

Daytoy ti inlanad ni Elias Almazan, ti pangpolutika nga opisyal ti *Fortunato Camus Command*, ti pang-rehion a kumand iti operasyon ti *New People's Army* iti Cagayan Valley. Iti interbyu ti *editorial staff* ti Baringkuas, intalmegna nga saan a nalappedan dagiti naiirteng ken nasedsed nga operasyon ti *Armed Forces of the Philippines* ken *Philippine National Police* ti panagadu ken pannakakonsolida ti base a masa ti rebolusyon iti rehiyon.

Innayon ni Ka Elias nga “bayat a makumikom ti AFP ken PNP iti pana-panawen a panagirussuatda kadagiti batalyon- weno brigada-ti-kadakkelnan nga operasyon militar ken nababayag

a panaguper dagiti *Retooled Community Support Program* iti barbaryo, agpalpalawa met wenno agrekrekober dagiti yunit ti NPA iti umad-adu a bilang ti baryo ken ili nga saan a sakop ti nakapokus nga operasyon militar ti kabusor. Nanayonan iti manoribu a base a masa kadagiti tay-ak gerilya iti tawen 2020.”

Kinuna na pay a “saan laeng nga magawgaw-at dagiti platun ti NPA dagiti agsisilpo a barbaryo ken komunidad kadagiti un-uneg ken ig-igid a paset ti kabambantayan, agtigtignay da pay kadagiti baryo iti nabababa a katurturodan, kapatagan ken igid dagiti haywey ken baybay.” Innayonna nga iti amin a lugar a barbaro manen a papanan ti rebolusyonaryo nga hukbo, nabara latta ti panangsarabo kadakuada dagiti masa, lallalo dagiti agsagsagaba iti kinarigat ken pannakagunday.

“Kanayon kami ngarud a mapuypuyat nu agtaros kami kadagiti pagtaengan dagiti masa iti kaadu ti idatdatagda a problema ken regta ti pannakipatang da kadakami”, ti siiisemna nga imbaga ni Ka Guillermo. Intalmeg na nga awan serserbi ken puro propaganda laeng ti ar-aramiden dagiti militar a panangpilit kadagiti *local government unit* nga agideklara a “persona non grata” ti NPA. Ta dagiti pay umili ti agkalikagum a mapan ti NPA iti luglugarda gapu ta agpatulong iti parparikotda.

Bininsa-binsa ni Ka Elias dagiti sinango dagiti yunit iti babaen ti *Fortunato Camus Command* nga isyu dagiti masa: “Karaman kadagiti nalalatak a problema dagiti mannalon ken nailian a minorya kadagidiay a lugar ti nasaknap

ken naduma-duma a langa ti panagagaw ti daga. Kangrunaan dagitoy nga iyar-aramid dagiti dadakkel nga apo’t daga, pribado a kumpanya, ahensya ti gubyrerno ken dagiti kontraktor da.

“Kasta met ti naduma-duma a langa ti mala-pyudal a pananggunday a kas ti nangato nga interes ti pautang ken dagiti kasilpona a wagas a mangpakaro pay iti pannakailumlom iti utang dagiti umut-utang, nababa a presyo ti produkto ti mannalon, ken dagiti langa ti panagsuitik dagiti komersyante nu gatangenda dagiti produkto ti mannalon. Para kadagiti masa sadiay, ti NPA laeng ti makita da a napudno ken naregget a mangidatag iti umno a solusyon kadagitoy nga isyu da.”

Nadakamat met ni Ka Elias nga uray iti barbaryo ken ilili nga sakop dagiti dadakkel nga operasyon ken RCSP ti AFP ket agtultuloy a matigtignayan ken saan a napanawan dagiti yunit ti NPA. Tapno nalimimed a magawat dagiti militarizado a baryo ket agipatulod dagiti platun iti babbabassit a yunit a sumilpo kadagiti masa ken agirussuat kadagiti mabaelan a trabahoen a mayannatop iti kasasaad.

“Inutil dagitoy nga operasyon ken psy-war ti kabusor gapu ta nalaka a maamiris dagiti masa nga ti AFP ket aginkukuna laeng a nagbaliwen iti sigud a kontra-umili a galadna. Ken dagiti aktwal a garawna ket

mangipakpakita laeng a daytoy ket para-serbi kadagiti mananggunday a dasig.”

Ti kongklusyon ni Ka Elias: “Isu a saan nga epektibo dagiti manangallilaw a propaganda ken psy-war ti kabusor, ken saan a pulos a mabaliwan ti rebolusyonaryo a kamulatan a manon a dekada a naimula ken nagrusing iti intar dagiti umili.

“Nu ania ti inmula, isu met ti apiten. Ti kumarkaro a panangikuspil ket mangpataud laeng iti nair-irteng a panaglaban. Iti sibubukel a rehion, sumaksaknap dagiti naparang ken limed a panaglaban dagiti umili, nga ti umad-adu kadakuada ket sumupsuportar ken lumalaok iti rebolusyonaryo nga armado a dangadang. Lumawlaw ti sakop a teritorio ken umad-adu a baryo ken klaster ti barbaryo ti mataktakderan iti nangatngato a tukad dagiti rebolusyonaryo nga organisasyon ti masa ken Nalabbaga a bileg pang-pulitika da.”

Inlawag ni Ka Elias a masapul a pagiggaman ti dialektial a relasyon iti nagbaetan ti trabaho a panagpalawa/panagrekober ken ti panagkonsolida ti base a masa. “Nu pay ipangpangruna iti agdama ti panagpalawa, masapul met nga kumbinasyonan daytoy iti panagkonsolida iti base a masa. Agpalawabasariti panagkonsolida. Madi nu puro panagpalawa laeng iti base a masa ngem maibbatan met ti panagkonsolida. Kasta met a madi nu puro panagkonsolida laeng iti base a masa ngem maibbatan met ti panagpalawa. Kasapulan a paallo-allon ti relasyon dagitoy.”

B

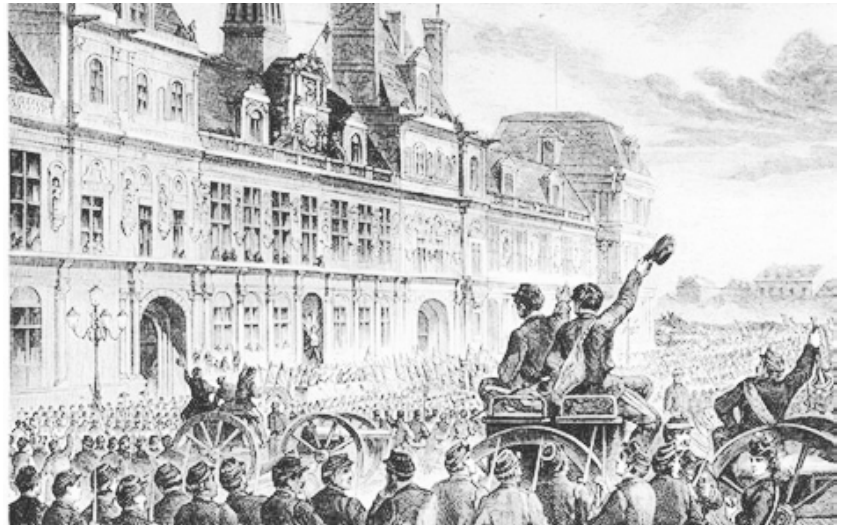
150 a Tawen ti Komuna ti Paris

Iti Marso 18 ita a tawen ti maika-150 nga anibersaryo ti Komuna ti Paris. Napasamak daytoy manipud Marso 18 inggana't Mayo 28 idi 1871 (iti uneg ti 70 nga aldaw) idiyay Paris, ti kapitolyo ti pagilian a France.

Iti pakasaritaan ti lubong, ti Komuna ti Paris ti kaunaan ti amin a napasamak a panangagaw ti bileg pangpulitika ti dasig a mangmangged ken panangitakderda iti bukodda a panagturay, ti diktadura ti proletaryado.

Napasamak daytoy kalpasan ti gyera iti baet ti estado a burges ti France ken ti estado met a burges ti Prussia (Germany ita) idi 1870. Kalpasan a maabak dagiti Pranses ken matiliw ti emperador da a ni Napoleon III, pinalawlawan dagiti German ti Paris. Nakontrol dagiti *National Guard*, pwera a milisya ti France a kangrunaan a bukuklen dagiti mangmangged, ti Paris.

Isuko koma idin ti burges a gobyerno ti France nga idadauloan ni Thiers ti Paris kadagiti German. Ngem idi dis-armaanen

dagiti tropa ni Thiers dagiti *National Guard*, nagkedked ken nag-alsa dagitoy ken intakderda ti Komuna ti Paris. Adda iti ima dagiti rebolusyonaryo a mangmangged ti liderato ti Komuna, a nu sadinno ket 18 ti Marxista, nu pay mayorya ket Blanquista ken Proudhonista.

Kadagiti sumaruno nga aldaw, impatungpal ti Komuna dagiti rebolusyonaryo ken demokratiko nga addangen nga para iti interes ti dasig a mangmangged ken kontra iti burgesya ti Paris. Nu pay addada met kamkamali nga saan nga inaramid ti Komuna, a karaman a gapu ti pannakarebbek daytoy dagiti burgesya.

Saan a nabaelan ti Komuna a tumakder iti nalawa nga intar ti kontrarebolusyonaryo a pwera a kabusor daytoy. Nagkaykaysa amin a burges a gobyerno tapno marebbek. Kalpasan ti lima nga aldaw a nairteng a labanan, narebbek ti burgesya ti Komuna. Nagbuwis ti biagna ti nasurok 1,000 a milisya ken saan a mabilang a Komyunard. Kalpasanna, inhilera iti firing squad ti nasurok 30,000 a Komyunard ken inaresto ti 45,000 pay, nga adu kadagitoy ket pinatay wenno nasentensyaan iti pannakabalud. **B**

KULTURA

SAAN LAENG A NUMERO TI SINGKWENTA'Y DOS

(Para iti maika-52 nga Anibersaryo ti New People's Army)

Lyudmila Salvador

Daytoy ket distansya, di babaen
iti kilometro wenno milya

Saan laeng a pannagna, panagtaray, maneobra

Sarming ti panagadal, kinapursigido
ken tarabay ti Partido

Manipud dadakkel nga addang
dagiti sumagmamano

Inaksaw ti naduma-duma a lapped,
immadu nga immadu

Immabante, nakadanon iti
kastoy a kaadayo

Dagsen daytoy a saan laeng a
sangsangagasut a tonelada

Surok pay ti rebbengen a baklay,
tengngel ti dua nga ima

Marumek laeng ti ginasut a siglo
a pagarian dagiti agar-ari

Nga am-amang a mangpanpandag
iti kalikagum ti umili

Kagiddan ti panggep a pitpiten,
patagen dagiti bantay -

Pagbalinen a tapok ken ikali
dagiti mananggundaway

Kinalawa daytoy,
ngem saan a marukod iti ekta-ektarya

Di payen mabaelan ti maysa porsyento
nga agdippa-dippa

Nu amin a gundaway – matratar kas kwarto
ti panagpadur-as

Panangpalawa ti matignayan,
saan pay nga umdas

Konsolidaen, pagramuten
ti Marxismo-Leninismo-Maoismo

Ket maasitgan ti ruangan a sumrek
iti lubong ti Sosyalismo

Kinadakkel daytoy,
simmuroken iti milyon a metriko-kubiko

Tumibtibker - rumangranggas man
ti dyablo a kasangsango

Tumataeng - iti panangwarwar
iti agsisinnanggala a silo

Nayonan pay dagiti balligi,
usto met a linya ti tengngel

Warwaren ti manggawgawid
kadagiti umili a mabekbekkel

Ti AFP ken agar-ari,
pannakapaay daytoy a dakdakkel

Panawen daytoy ti napateg a panagtaeng

Iti mano a dekada a sinagsag
ti terorismo dagiti rehimen

Pagarup da a saan a madanunanen
daytoy a tawen

Reaksyunaryo nga hukbo
ti agngangabit a magibusanen

Malakolonyal, malapyudal a gimong,
malunglungnoten

Hukbo ti umili, rumbeng a
bileg pangpulitika ket agawen

Daytoy ket kinabara a labes-labes
iti ribo a sentigrado

Inyanak ti panagburek ti pungtot
ti sangapagilian

Laban iti umuy-uyong
nga agar-ari nga estado

Mangsinsinit a pannakaidadanes
iti syudad ken kaaw-awayan

Di daytoy kabaelan a runawen
ti armado a panaglaban

Gil-ayab ti dangadang,
lallalo a marubrubroban

Pimmigsa daytoy a pwersa,
saan lang a sumagmamanon

Natenneb iti gubat,
uray ginggined saan a magunggon

Opensiba iti interyor,
wenno atake apagruar da iti garison

Napipigsa a disnog ti hukbo
a bannuar agnanayon

Abante nga estratehiko a dependsiba,
umadanin a madanon

Wayawaya ken demokrasya,
iti panggep a kumon

Kuryente daytoy, gapu iti parnuay
ti turbina a mega-boltahe

Mangririing iti naallilaw, nakakubong
iti nabengbeng a kable

Tapno kigtoten, kuryentien dagiti
akin-iggem iti pagpis-itan

Maliklikan a matnag iti bakras,
malawagan iti dalan,

Agsegged iti silaw, ta kuryente
ket di-mauma nga agtartaray

Gapu't panggep a maimatangan,
gibus ti pananggundaway

Balor daytoy a saan a magatang
ti binilyon a dolyar wenno piso

Awan-katukad, indaton a biag
dagiti rebolusyonaryo

Apo't daga pay, di-magatang ti balligi
ti rebolusyon agraryo

Adal ken balligi, napatpateg
ngem nangingina a tagilako

Kadagiti proletaryo, naisangsangayan
daytoyen a sanikua

Nayon a galut iti tengnged ti kapitalismo,
iti panagdur-as na

Ti singkuenta'y dos ket saan laeng a numero

Iti estratehiya, maysa daytoyen
a balitok nga elemento

Letra met laeng a kas paset iti istorya
ti gubat ti umili

Nangkitikit ti kinapateg
ti Baro nga Hukbo ti Umili

Intakder ti Partido, manipud awanan

Nagbalin a narimrimat-ngem-dyamante
ita nga 2021